גמ' איש כפר יאמא. סיחה דר כנסר סיחה שומר על שפת היס: העלה בידו. העלה שאלה ע כפיו כדמפרש מעמן וכדו לקמה וכמוהיה מעמן: [ר"ש] ר"ר ברבו ברזילי על עיקרו. לפו כנגדו לקמוד קומקר אלא רבייה מכיוהא נה בחדי לתחר מעלמא היה נה כדי לנטל מם המיקור מיהו נבחלון מפקיה לה לי נדולו היהר מעלן מם המיקור לה לא. ר"ל דעיקר פקיעים לי מחריע דבחלון כין שנמצין חוצלה מן המיקור שלוט כלה לי הוו לנו לכו כמיקר ולמדרי לי הוו לנו כמיקר ומעלן מם המיקור. וכדין הוא דהוה נה לנו מרגיני נדולו עלמן שנו הוו לפרי מיהו כל מלה לפי נדולו היהר מעלן מם המיקור שבמיני דבו. נדולו על מוחר. דנדולו היהר מעלן לם המיקור וכמה מה מיהה לה מם המיקור טלו לו לה. ולמה. לפי שיהבה. מה מיהה נמי לו לה מעלה: [מפרשי מ"ר] מעלן זקן מן המיקור לחלון. לפי שהבה. מה מיהה לה מעלה: [מפרשי מ"ר] מעלה לה לפי בנולה. לפי שכבר מיקר מן המיקור לחלון. לפי שכבר מיקר מן המיקור לחלון. לפי שכבר מיקר מן המיקור לחלון

וחמשים הכחל עצמו חוזר כתחילת נבלה שבארנו בבשר בחלב • ולפיכך אם נפל לקדירה אחרת צריך ס' והוא חתיכת נבילה שאינה ראויה להתבבל בה בפני הארורים שנתערב באחרות וכן כל שאר האסורים שנתערב יבש ביבש במטלין אפי' אחד בתוך שנים ואפי' איסור של דבריהם אין כאן • והקילו בדבר זה לפי שכל אחר עומד בפני עצמו וכיון שנתבטל ברוב דבר תורה ואין כאן איסור של תורה כשאוכל האחד אני אומר זהו של היתר • וכן כולם ואפי' באחרון אני אומר מה שנאכל ראשון הוא היה של איסור וכבר הלך לו וזה של היתר הוא מה שאין כן בדברים הנבללין • ולפיכך אין אוכלין כאחד ואין מבשלין כאחד • עבר ובשלן כאחד כל אחד ואחד מותר בפני עצמו כמו שאמרנו והרומב בל"ט ויראה לי שאין דברים אילו אמורים אלא באיסורי נותנו טעם דכיון דאין איסורו אלא מחמת עצמו ואפשר לומר בכל אחד אינו טועם עתה טעמו של איסור כמו שאמרנו חקל בו • אבל בכל האיסורי שהתמירו גם לאסור אותו למעלה מכדי נתינת טעם ר"ל למעלה מס' אין הפרש בין

תרווייהו סבירא להו בעלמא דאיכא טעמא ושמא דמין במינו בכל שהוא כר' יהודה • ואין דבריהם עולין יפה יפה אלא קושטא דפסקא דקי"ל כרבנן דגרסי' בפ' בתרא דע"א רב ושמואל דאמרי תרווייהו כל האיסורין שבתורה במינן במשהו שלא במינן בנותן טעם ור' יוחנן ור' שמעון בן לקיש דאמרי תרווייהו כל האיסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן טעם חוץ מטבל ויין נסך דבמינן במשהו ושלא במינן בנותן טעם וכל רב ושמואל ור' יוחנן ור' לקיש הלכה כר' יוחנן ור"ל דהא קיימ' בכ"מ דכל רב ושמואל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן ואי משום דרב ושמואל לגביה ר' יוחנן רבים נינהו הא איכא ריש לקיש דקאי כר' יוחנן•ועוד דהא ר' יהושע בן לוי הכין ס"ל דהא פסק בפרק ג"ה דכל איסורין שבתורה בששים ויליף לה מן הזרוע בשלה ומין במינו הוא אלמא ר' יהושע בן לוי אפי' במין במינו קאמר ועוד דר' אלעזר בן יעקב אמר בזבחים פרק התערובות גבי חרסן של זב ושל זבה דמין במינו בטל • וקיי"ל דמשנת ראב"י קב ונקי•ועוד דגמ' פסק הכין בפרק בתרא דגרסי'התם גמר כל שהוא בהנאתו בנותן טעם • רב אחאי שיעור הלא בחמשין ושמואל בר רב חייא שיעור בס' וכן לכל האיסורין שבתורה והלכתא בששים ומשמע דאפילו מין במינו קאמר מדאמר לה סתם • ורבא נמי הכין ס"ל דגרסינן בפ' ג"ה אמר רבא אמור רבנן בטעמא ואמור רבנן בקפילא ואמור רבנן בששים במין בשאינו מינו דהיתירא בטעם במין בשאינו מינו ואיסורא בקפילא ומין במינו דלא יכול למיקם אטעמא בששים אלמא מדמפרש להו משמע ודאי דהכין ס"ל • וגרסינן נמי בפרק התערובות אמר רבה אמור רבנן בטעמא ואמור רבנן ברובא ואמור רבנן בחזותא מין במינו ברובא מין בשאינו מינו בטעמא היכא דאיכא חזותיה במראה • ומין במינו ברובא דקאמר מדאורייתא °קאמר• אלמא לית ליה דר' יהודה דאלו לרבי יהודה אפי' מדאורייתא לא בטיל דמדם הפר ומדם השעיר יליף כדאמרן • ופלוגתא דאביי ורבא בחמרא חדתא בעינבי ובחמירא דחיטי וחמירי דשערי בחמרא חדתא דיין נסך וחמירא דטבל היא דלכ"ע הני תרתי במשהו נינהו וטעמא כדמפרש התם בפ' בתרא דע"א גמ' אלו אסורין ואיסורן בכל שהן וכן פסק רת"ם ורוב כל הפוסקים ז"ל וכן כל דשיל"מ אפילו באלף אינו בטל • ולא באיסורי תורה אמרו אלא אמרו אפילו באיסורן של דבריהם כדאמרי' בר"פ דביצה דתניא אחת ביצה שנולדה בשבת ואחת ביצה שנולדה ביו"ט אין מטלטלין אותה לא לכסות בה את הכלי ולא לממוך בה כרעי המטה אבל כופה עליה את הכלי בשביל שלא תשבר • ומפיקא אסורה נתערבה באלף כולן אסורות וקא פריש רב אשי טעמא התם משום דה"ל דבר

שיש לו מתירין וכל דשיל"מ אפי' בדרבנן לא בטיל ואע"פ שאין מאמרי זה כולל איסור מוקצה ונולד יש לנו לתקן ולדעת ביצה של ספק טרפה שנתערבה באחרות ועדיין התרנגולת קיימת מהו לפי שאמרו בפרק אלו טרפות דשיחלא קמא משהינן להו ואי הדרא טענה אחרינא שרי ולפיכך צריכיאנו לדעת אם נידון אותה כדשיל"מ אם לא וכן הדין לגבינה שגבנו אותה מחלב ספק טרפה שנתערבה באחרות ועדיין הבהמה קיימת ואולי תלד או תשהה חדש וכן כל כיוצא בזה • ומסתברא שלא אמרו דשל"מ אלא בדבר שהמתיר עתיד לבא בודאי או שהוא כבר להתירו על כל פנים כיצד ביצה שנולדה ביו"ט וכיוצא בה המתיר ודאי שהרי למוצאי יו"ט מותר על כל פנים ולפי דין הוא שלא יבטל את האיסור הואיל ולערב יהא מותר וכן הדין לחדש דעיצומו של יום מתיר ויום שני עשר ממילא בא • וכן כשהמתיר תלוי במעשה והמעשה תלוי בידו וכגון טבל ומע"ש והקדש שכל אלו לדברי דשיל"מ וכדתניא רש"א כל דשיל"מ כגון טבל ומע"ש שניהוהקדש וחידוש לא נתנו בו חכמים שיעור ומי הרי בידו לתקנו אם יש לו פרנסה ממקום אחר וכן מע"ש שני בידו לתקנו שהרי יוכל לפדותו ולאכלו בכל מקום ו הקדש יכול הוא לישאול עליו דהקדש טעות אינו הקדש וכן קונמות הואיל ומצוה לאיתשולי עלייהו מדר' נתן דאמר הנודר כאילו בנה במה וכל המקיימו כאילו הקריב עשר כדאיתא בנדרים פרק הנודר מן הירק• אבל כל דבר שאינו המתיר בא בודאי וגם אינו בידו כגון ביצה וגבינה של ספק טריפה שאינן ודאי שתלד התרנגולת והבהמה ו שתשהינה שנים עשר חדש וכן אין בידו להתירן אין ו קרוי בשום מקום דשיל"מ ולפיכך נ"ל שהן כשאר האיסורי שאין להן מתירין ובטלין כדרך שבטלה ביצה של ה טריפה וגבינה של ודאי טריפה ומן הדברים שאינ בטלין לעולם בעלי חיים • דתנן בזבחים בפרק התערובו כל הזבחים שנתערבו בחטאת המתות או בשור הנס אפילו אחד בריבוא ימותו כולן • ואקשינן עלה בגמ' תנינא חדא זימנא כל האסורין לגבי מזבח אוסרין כל ש הרובע והנרבע • אמר רב אשי אמריתה לשמעתא קמ דרב שימי ואמר צריכא דאי תנא ההוא ה"א ה"מ לגופ אבל להדיוט לא • ואי תנא הני דאיסורי הנאה נינהו אפ הנך דלאו איסורי הנאה נינהו אימר לא צריכא • ואקשי תו אמתניתין וניבטלו ברובא ופריק רב אשי משום הכל חיים חשיבי ולא בטלו אלמא בעלי חיים אסורין שנתער אפי' בריבוא כולן אסורין אפילו להדיוט • והילכ' פס טריפה שנתערב באחרים כולן אסורין • ומיהו אם נתפזרו ונדו אילך ואילך כל אחד ואחד מותר לפי שאינו אומר כל דפריש מרובא פריש ודוקא בשלא הקר הוא אבל אסור להנידן ולשים אותם במקום צר שינודו ממקומם גזירה שאם אתה מתיר לנו בכך יבא ליקח מן הקבוע • וכדאמרינן התם יהודה וניכבשינהו היכי דניידן וכל דפריש מרובא פריש אמר רבא גזירה שמ יקח מן הקבוע • וכן אם פירשו מיעוטן למקום אחר המועטין מותרין לפי שאני אומר איסורא לקו למקום אחר ר ובא איש תאר • דגרסי' התם בפרק התערובות אמר יהודה

(מ) ושיפה שבבגד יין לאוסר כלי מלא כמלא עליו. מלאתי בתשובה דתקנא (מא) לם מלא נגיעה חטה אלא הכרעתא בקצה ולא הכרעתא עליה הוה טעמא לאסור אפילו אם יהיה בתחתון אלא הכרעתא בקצה ולא הכרעתא עליה דלמא מעבדא הכרעתא שמא בתחתון בקצה הכרעתא בתחתון

של הקדש ושל כנעני שנתבשלו או נכבשו במאכל עד שנתן טעם בו ויש ס׳ במאכל נגדו התבשיל אסור משום דדבר הנעשה לטעם הוי הטעם עיקר התערובות כדפירש לעיל בשם הרמב״ם. ועוד דדבר הנעשה לטעם מאחר שדרכו לערבו רק בשאין מינו נקרא שפיר מין במינו כדמפרש התם פרק בתרא דביצה אמה שאמר שם בגמרא בעניין עירובי תחומין שמים ומלח אין בטלין בעיסה מפני שיש לו מתירין ומפרש התוס׳ שנקרא שפיר מין במינו משום שהמים ומלח שבעיסה העיסה נעשית מהן ואין העיסה נילושה אלא ע״י המים עכ״ל וכן פסק גם בסמ״ג. וה״נ קדירה שדרכו לתבל לא מתקנה אלא על ידי התבלין וגם אין דרך התבלין לאוכלן לבדן גם מהתם שמעינן שאם היו המים נחשבין שלא במינו היו בטלים שפיר והיינו בששים וכ״ש כל האחרות ואם נתנו מאותו המאכל למאכל אחר והוא נותן טעם בתבשיל השני אע״פ שקיימא לן שכל דבר שאיסורו במשהו לא אמרינן ביה ח״ע נ״נ הכא ודאי אסור אפי׳ אם יש בו ס׳ נגד התערובת הראשון דמאחר שנותן בו טעם הרי אוסרו במשהו מחמת האיסור עצמו ולא מחמת התערובת ואם אין נ״ט בתבשיל השני אפי׳ ס׳ אין צריך אלא נגד האיסור המדומע בו דאפי׳ בתבשיל ראשון לא היה אוסר כ״א עד ס׳ אבל עד ס׳ מיהא אוסר אף בתבשיל שני מאחר שאין פוגם מיהא בקדירה:

יח **וכן** כתב במרדכי דפ״ק דביצה בשם ראבי״ה ומהר״ם שאפילו המאכל שליבנו בספק ביצה שנולדה ביו״ט אסור ולא משערים בששים חדא דלחזות׳ וטעמא עבידא ועוד דדבר שיש ל״מ הוא עכ״ל (וכן השיב מהרי״ש) והיינו אפי׳ לא ידע באיסורו ולא כיוון לבטלה וכן נהג מהרי״ש לאסור וכן מייתי שם במרדכי ריש פ״ק דביצה דברי ראבי״ה ופלוגתא דר״ת לא מייתי וכתב ר״י א״ז קי חתיכה שנאסרה מחמת תיק״ו דאורייתא מתבטלת שפיר בשיעורה כשאר איסורים ואע״פ שאפשר שניתרת כשיבא אליהו לא נקרא עבור זה דשיל״מ לפי שאז איגלי מילתא שלא נאסרה מעולם. ול״ד לביצה ולטבל שנאסר ויש לו מתירין עכ״ל. ועוד כמו שכתב רשב״א שלא נקרא דבר שיל״מ אלא שיותר בודאי. ומתיר מהאי טעמא ביצת ספק טריפה שנתערבה וא״צ להמתין לראות אם תטעון התרנגולת אן תחיה שנים עשר חדש ומיהו לדידן שקיי״ל כל שדרכו לימנות שנינו ה״ל דבר שבמניין ואי בטרופה א״כ מתקלקלת בתוך כך ובטילה שפיר כדאיתא לעיל:

יט **וכלי** שנאסר מבליעת איסור ונתערב באחרות בטל ברוב כדין יבש ביבש ואע״פ שאפשר להגעיל כולן מכל מקום לא נקרא מחמת זה דשיל״מ לאסור כולן עד שיגעילו מאחר שאין איסורין מגופו ולא*) גרע מבריה שלמה שנאסרה על ידי בליעה ובי״ד מפרש בשם רשב״א שכל שאין מתירין שלו בא מאיליו אלא שצריך לפזר מעות עליו- ולהוציא הוצאות במתיריו או להטריח עליו אין בכלל דבר שיל״מ ומסיק אבל מה שבידו לתקן בקל כגון טבל ומעשר שני והקדש הוי שפיר דשיל״מ עכ״ל:

כ **ודבר** שאין ניכר כ״א בפני עצמו אלא תחלת ביאתן לעולם הוי ע״י

*) נ״ל וגרע וכ״ה בע״ז פ׳ ק״כ פק״כ

הגהות הרמ״א

קר שם סי׳ יח, חתיכה שנאסרה מחמת תיקו וכו׳. ולא אמרינן דהתקלקל עד אותו זמן דאליהו יכול לבא בכל שעה ואז יהא לו היתר גם לא יוכל לומר הטעם שאומר לקמן תשובה כ״ו סי׳ ה׳ דהואיל ולא יבא ודאי לידי היתר אלא שנשאר באיסורו דשאני התם דהוי האיסור ברור כל ימי הספק לכן צריך שגם ההיתר יהי׳ אחריו ודאי אבל כאן דהאיסור אינו ברור דאליהו יוכל לבא מיד ולהתירו לכן הוי מיקרי דשיל״מ אי לאו טעמא דהכא וטעם דהכא לא יוכל לומר התם דהא על כרחנו הוצרכנו לאוסרו שם פעם אחד מכח ספק כל י״ב חדש ג״כ אפי׳ איגלי מילתא למפרע דלא טרפה הוי מיקרי דשיל״מ אי לאו טעמא דהתם כנ״ל.

תערובת לא נקרא דשיל״מ (הג״ה) ומייתי בסמ״ג ובמרדכי פ״ק דשבת כגון גיגית מלאה ענבים בעוטים והיה בה הרבה יין צלול קודם השבת מותר ליקח בשבת מן היין ואע״פ שיוצא ג״כ עתה מן הענבים כל שעה לפי שמתבטל במה שיצא כבר ואין בו משום דשיל״מ מאחר שלא היה עליו שם יין בפני עצמו מעולם. וכן חבית מלא ענבים שלמים וממלאים החבית במים לעשות תמד והענבים מתבקעים לאחר זמן ויצא כל היין מותר לימשך הימנו בשבת לשבתות לפי שמעט יין שיוצא בשבת מתערב ומתבטל עם היין שהיה בו כבר ולא היה ניכר פעם אחד בפני עצמו מעולם וכן כל כיוצא בו:

7 כא **תנן** פרק גיד הנשה חתיכה של נבלה ושל דג טמא שנתבשלה עם חתיכות טהורים בזמן שמכירו בנותן טעם אין מכירו כולן אסורות והרוטב בנותן טעם והילכך כל איסור חשוב שנתבשל בס׳ דהיתר ואין ניכר ביניהם אע״פ שכל העופות והבשר אסור מטעם בריה וראוי להתכבד או דבר שבמניין ויש לו מתירין כגון השוחט עוף מוקצה ביום טוב מ״מ הרוטב ושאר התבשיל מותר דהא נתבטל מיהא הטעם שפיר בס׳ וכתב בסמ״ג ואף העופות עצמן שאצלו שאסורין מטעם ספק בריה מצטרף שפיר לשאר התבשיל לבטל הטעם הס׳ דהא אף העופות עצמן היו מותרים רק שמסופק לנו בהן משום ספק בריה עכ״ל:

כב **ובענין** ראויה להתכבד כתב בסמ״ג אמנם כל בני המעיים שבעוף ושבבהמה וכן הראש והרגלים של עוף לא נקראו דבר הראוי להתכבד וגם רגלי העוף אין דרכן למכרן במניין עכ״ל ואפי׳ הדורא דכנתא בשומנה והכרכשתא לא נקראו ראוי להתכבד מדאמר רשב״ג בפרק הנודר מן הירק קרביים הללו לאו בשר הן ואוכליה לאו בר אינש ולא מפליג מידי וכן עשה הר״י מרעגנשפור״ק בהדורא דכנתא שלם שנתערב ביבש ברוב כשירות והתיר כולם מהאי טעמא. ואמר אך טוב ליזרוק אחת מהן אפי׳ הקורקבן כדאמר פ״ק דביצה קורקבן ובני מעיים אע״ג דבשר נינהו כיון דאיכא אינשי דאכלי ואיכא אינשי דלא אכלי כו׳ (וכן בתשו׳ מהר״י מולין) וכן התיר ריצב״א קורקבן של תרנגולת טרפה שנתערבה בין קורקבנין כשרים בביטול רוב ביבש וגם אין דרך הקורקבן והכרכשתא למוכרם במניין אבל ראשי הבהמה גסה ודקה ורגלי בהמה גסה מיקרי שפיר ראוי להתכבד ר״ל ואפילו לא הסירו מהן השער והטלפים עדיין. דהא ראוי לתקנה בעניין שיהיה ראויין לפני האורח ואפילו רגלי בהמה דקה אינם מתבטלין לפי מה שקיי״ל שכל דבר שדרכו לימנות שנינו ורגלי בהמה דקה דרכה ג״כ למכור לפעמים במניין ובסמ״ק כתב מכח דלא פלוג רבנן גם אינו מזכיר בסמ״ק שבטל כ״א רגלי עופות:

כג **ולפי** זה כששוחטין לנישואין עופות הרבה ונתערבו הבני מעיים ונמצא מחט או שאר טריפות בקורקבן או בשאר בני מעיים של אחד מהם אם נודע קודם הבישול אז שאר כל בני המעיי׳ מותרים אפילו הן מועטים דשפיר מתבטל בהן האיסור חד בתרי כדין יבש ביבש ואם לאחר הבישול אז מבטלו בס׳ והיינו הבני מעיים והראש והרגלים אבל גוף עצמו אע״פ שבטל מתורת בריה מאחר שאינו שלם מכל מקום אם הגוף עצמו כולו שם או חתיכה ממנו הראויה להתכבד אפילו באלף לא בטל כדאיתא לקמן קה וכן העור שפושטין מאווזות שנמצא מחט בקורקבן שלה ונתערבה העור

הגהות הרמ״א

קח שם סי׳ כג, העור שפושטין מאווזות. ותמיהני בזה דהא אין דרך לכבד אורחים בעור אווזות רק לשומן וככ״ה לא מקרי ר״ל. ואולי במדינתו הוי דרכן לבשלו ולאכלו כך, וצ״ע. ואפשר דס״ל מאחר דכבדינן אורחין מן השומן או מן הנשאר מהן מיקרו חהר״ל.

הלכות

סימן קסה

נטל

הלכה א

המשנה: יראה דבמילה היא דשרי כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. אבל אם אירע בדיעבד משמע דבעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

סימן קסו

הלכה א

המשנה: יראה דצריך לדקדק בדבר דכתב בסוגר יורה ד"ה, ונצלה מה אדין בה.

שאלה: בשר שעשה כשעיגור מליתה ולא הודח אחר שנצלה מה אדין בה.

תשובה: יראה דשרי, דאור שורפו, אך דעה ד"ל: כתב ר"ש דשב"אל רצה למלות צלי אחר, ונראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ב

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ג

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ד

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ה

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ו

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

הלכה ז

המשנה: יראה דבמילה היא כילה לבשלו, וכן אסור, ולא שייך לומר דבר הנאסר ברבי. ואע"ג דרב משום דמצליחים בתשב"ץ בשם הרשב"א, ואם לא מעלים לבשל עדיין הוא נראה דהיינו דלא מיקרי דבר שייש לו מתירין, כך מצאתי ולא פירש טעם בדבר. ובם בדבר מצאתי בשם גדולי[2] דשרי משום דאין שייך כאן דבר בדיעבד אדבר המתירין המתירין בכה"ג[12].

המחמירין דלעיל דאסור אף בדיעבד, ואף כי יש לסמוך אין נראה לאסור הצלי דאין מבורר כללו בכל דברי בעי הדחה אחרונה לצלי. ולכך נראה דלכתחילה ודאי צריך ליזהר למעבד הדחה אחרונה לצלי, וכסמ"ג[10] נמי צליתו לקבל השמנונית הנוטף אלא אם כן הודח הכשר הדחה אחרונה, משמע דבלא הנחת כלי תחתיו לא רש"ש אם צלאו בלא מוליתא. וכן משמע קצת בספר ממנו מוליתא דסמידא וצלו אותה בשר דשרי, ונראה שהה הכשר כשעיגור מליתה ולא הודח אח"כ ועשה והתרומה[9] דכתב דאין מניחין כלי תחת הכשר בשעת ל"ל דאיירי שלא שהה במליתה דהכי קאי התם. אפס נראה דטעמא דלעיל מספיק הואי[5].

אלפס[4] וראבי״ה[5] פליגי בהך סברא כדאיתא במרדכי פ׳ גיד הנשה[6] אההיא פת דנאפה עם הצלי, דרב אלפס חשיב ליה דשיל״מ הואיל ויכול לאוכלו עם בשר, ולראבי״ה לא חשיב דשיל״מ משום דלבשר לא נאסר מעולם ולכותח עדיין הוא אסור, וכתב מהר״ם[7] דנהגו לפסוק כרב אלפס בדבר שלא נחלקו עליו התוס׳[8]. מ״מ נראה דדברי ראבי״ה כאן עיקר הוא, מהא דפ׳ הערל (יבמות פח, א) דקאמר רב אשי סיפא היינו טעמא משום דהוי ליה דשיל״מ ולכך אין התרומה בטילה ויכול הכהן לאוכלה, וקאמר תלמודא הא דרב אשי בדותא היא דממה נפשך אי לכהן מישרא שרי אי לישראל מיסר קאסיר, פי׳ לכהן הוא שרי אפי׳ בלא ביטול ולישראל עדיין הוא אסור, היינו ממש כסברת ראבי״ה[9]. ואע״ג דאפשר הוא דיש לחלק, מ״מ נראה דכיון דטעמא משום דשיל״מ וההיא אינו אלא מדרבנן לא דייקינן כולי האי להחמיר. ונראה נמי דאפילו היתה חתיכה הראויה להתכבד אפ״ה בטילה, כיון דאינה אסורה מחמת עצמה אלא מחמת הדם הבלוע בה. אע״ג דבכולי׳ משערין דלא ידעי כמה דם נפיק מיניה, מ״מ חשיבות החתיכה אינה מחמת הדם אלא מחמת גוף הבשר שהוא היתר[10], והכי מחלקינן בהדיא לענין שאר איסורין[11].

סימן קעא

שאלה: חיטים שהתליעו ושטחום לפני השמש ורחשו מהם הרבה תולעים ואח״כ חתכו מהן הרבה חיטים לשנים שהיו שלמים מבחוץ ומצאו תולעים בהרבה מהן. יש תקנה לאותו כרי של חיטים לטוחנן כדי לאכול ממנו הפת או לאו.

תשובה: יראה דאין לנו תקנה מבוררת, אבל יש תקנה לסמוך עליה בשעת הדחק, כגון שבררו את כל הכרי יפה מכל החיטים הנקובים מחמת התולעים דבהנהו איכא למיחש שמא עדיין איכא התולעים בהן שפירשו כבר לאויר העולם וחזרו, דהכי כתב ראב״ן[1] וכן ראבי״ה[2] בשם רבינו יואל דחיישינן הכי בפירות וכן בקטניות פולין ועדשים, [ו]מסתמא ה״ה בחיטים דמאי שנא. ואע״ג דאיכא כמה גאונים[3] דכתבו להתיר ולא חיישו בהכי, מ״מ בשל תורה הלך אחר המחמיר[4]. וכ״ת המחמירים נמי לא כתבו דחיישינן אלא היכא דנמצאו תולעים בפנינו, אבל לחוש כולי האי שמא יש מתולעים, ועוד חשש שמא אותם התולעים כבר פירשו מהן וחזרו נימא דלא חיישינן כ״כ. י״ל הואיל ואיכא ריעותא לפנינו שהרי רחשו הרבה תולעים מהן על פני השמש וגם אח״כ מצאו בהן תולעים, הך חששא דאין בהן מתולעים כמאן דליתא הוא, ולא מיקרי חששא אלא כמו ספק הרגיל דמוציא מידי ודאי[5]. ואדרבה היה נראה להחמיר דאפי׳ על ידי ברירה לא נתיר דקשה הדבר מאוד לברור כרי גדול בדקדוק. אלא שמעתי דמקילים בדבר ותולים ההיתר בחד מרבוותא שהתיר בכה״ג מטעם שאין דרך כלל שיטחנו התולעים כי כאשר שופכים החיטים בתוך האפרכסת כל תולעים שיש נקב לפניהם שיכולים לצאת רוחשים ובורחים לחוץ דרך דופני האפרכסת מפני קול ונדנוד הריחים. וכן אומרים כל הנכרים הטוחנים שאפי׳ אם יפלו זבובים או יתושים על אבן הריחים אינם טוחנים כלל אלא ממנו רוחשים חיין. ונראה דאף את״ל דאין דבר זה ברור, מ״מ אין להחמיר שאף אם יטחנו התולעים בטלים בששים בתוך הקמח, ואין זה מבטל איסור לכתחילה כיון דספק הוא אם יתערב שום איסור כלל[6], וגם אינו מכוין לבטל, וכה״ג כתב א״ח בהלכות פסח[7] כדמבואר לעיל בתשובה[8] על ברירת חיטים לפסח. אפס נראה שצריך לרקד הקמח לאור היום כדי לראות יפה אם נפלו בקמח תולעים שמתו מהבל ואבק הקמח בריחים.

4. חולין רמז תתכ״ג (לב, ב מדפה״ס). 5. סי׳ אלף קמ״ד. 6. חולין סי׳ תרס״ה. 7. במרדכי כתובות סי׳ ק״ע. 8. עמש״כ לעיל סי׳ קמ״ח הער׳ 10. 9. עי׳ חי׳ אנשי שם במרדכי חולין שם. 10. רמ״א (סי׳ ק״א ס״ב וסי׳ ק״ב ס״ד) וכבר תמהו עליו בט״ז וש״ך (סק״י) ונקודה״כ שם דרבינו לא לגבי דבר שיל״מ אמר סברא זו אלא לגבי חתיכה הראויה להתכבד, וכ״כ רש״ל חולין (פ״ח סי׳ פ״ו), ועי׳ תשו׳ פני אריה (סי׳ ג׳) מש״כ בזה ובפת״ש שם, וכד׳ רבינו כ״כ באו״ה הארוך (שכ״ה סי׳ י״ט) וכד׳ הש״ך וט״ז כ״מ בשו״ע (סי׳ ס״ט סי״ד) שהביא ד׳ רבינו ובסו״ד ״ואפי׳ היתה חתיכה הרא״ל״ עש״ך (סקנ״ט) וט״ז (סקל״ה), אך עיקר הסברא בזה י״ל ד׳ רמ״א די״ל דמ״מ הכ״נ י״ל כן [עי׳ גר״א ליקוט סקי״ד ודו״ק]. דהא הדם לעולם לא יותר והבשר אף עתה מותר ורק העירוב אוסר ובעינן הפרדה וכה״ג ל״ח דבר שיל״מ, שו״ר שכעין סברא זו כתב בחו״ד (סי׳ ק״ב סק״ז), ע״ש. ושו״ר במהרי״ל הלכי׳ או״ה (עמ׳ 78) שכתב ד״ל: אבל כל דבר שאין האיסור מחמת עצמו הן ראוי להתכבד הן בריה הן דבר שבמנין אם נאסר מחמת ד״א בטל בס׳, עכ״ל. הרי שלא מנה דבר שיל״מ, וי״ל. 11. עי׳ מהרי״ל שם, ועי׳ ט״ז וש״ך ונקודה״כ וחו״ד (סי׳ קכ״ז) לגבי עדות ע״א במליחת דם וניקור, דו״ק. ועי׳ לקט״י (ח״ב עמ׳ 5).

סי׳ קעא: 1. סי׳ רס״ר״ז. 2. סי׳ אלף צ״ג. 3. ש״ד (סי׳ מ״ז) וסה״ת ורשב״א עי׳ טור וב״י (סי׳ פ״ד), ועי׳ או״ז (ח״א סי׳ תל״ז). 4. רמ״א (סי׳ פ״ד ס״ד) ועי׳ תשו׳ הרא״ש (כלל כ׳ סי׳ ג׳) ופסקה שו״ע (שם ס״ה), וכבר הק׳ בט״ז (סק״ח), ועי׳ שיבת ציון (סי׳ כ״ח) ורע״א (סי׳ ע״ז) מש״כ בזה. 5. עי׳ ט״ז (סקי״ד) שלמד מזה דכללא הוא דספק הרגיל ל״ש ספק ומ״מ לענין ס״ס כתב דשפיר חשיב ספק. אך לענין נטל״פ (סי׳ קכ״ב סק״ח) כתב דברגיל טפי אף לגבי ס״ס ל״ח ספק, ע״ש. ושו״ר שטעות היא בידי עי׳ תוס׳ פסחים (ט, א) ופר״ח (יו״ד סי׳ ק״י כללי ס״ס סקי״ד). 6. עי׳ ב״י (סי׳ קט״ו) ות״ח (כלל ע״ה דין א׳), ועי׳ היטב ט״ז (סי׳ פ״ד סק״ט) וש״ך (סי׳ צ״ב סק״ח וסי׳ קט״ו סקכ״ח). 7. טור או״ח סי׳ תמ״ז. 8. לעיל סי׳ קי״ד.

תלמוד עמר ולקח וגו׳ משמע לקיחה כשיגיע דמיהו נמלים ותיא״ם אמרינן לא כתיב ולקח אלא נמלי אם ידענין דמיהו נמלים בשעה לקיחה לעמיתו עצו לא אלעזרין דמעמיתן ליה מקין ומה לפני מלך כו׳ ומ״ב מקרמינן ליה לשעה לקיחה ומ״ל דזוזלי לא

תורה אור

*על שפך הדשן ישרף. פיסח דהשתא קרא דכתב נטו בלשם הוא: אע״פ שאין שם דשן. דלא פיחתא מדשן קפיר דמחמת לשורפו מא: אדרים לא עממנהו. לא אכלו אם מדמיאו לפי שהיה מלאכה

עין משפט
נר מצוה

עז: **מאי** לא מצרוכם מעמים • לפי מה שפי' כקאגנדם דלוי לא מרי ביאיכנד הא מקרי לא מ"ל מ"ל מ"ל

בהיר בישרא ואסרה רבא מפריזקא לטיבלה בטורתא לאו "טרב אסרי בלחוד אלא אפי' כלי אסרי לטיבלינהו בטורתא מאי טעמא דכיון דאיכא למיבלינהו בלא בורתא אי שרית להו לטיבלינהו בטורתא אישתכח כמאן דשרי לאמוראי בשר שתעשה בהרי בשר נבלה לכתחלה ולוי לא קא שרי הכין אלא דיעבד (ב) דהא לוי שצלאו קאמר ולא אמר טולין לכתחלה ועוד דהאי פת שאפאה עם הצלי בין דשרא לכתחלה בלא בורתא הויא לה כדבר שישלו מחיירין "וכל דבר שישלו מחיירין אפילו באלף לא במטל. וכל דבר שהוא אחד באלף כריחה בעלמא הוא ואפ"ה באלף לא במטל. הואיל וישלו מחיירין והאי (ג) פת נמי הכין הוא ולאו משום דסבירא לן כרב איתמר "מבה שנמצא אחריו חלב רב יהודה אמר בכשעורה ורבי יוחנן אמר בבוטין ולא פליגי מר בכשעורה לעברו ומ"ר בבוטין להקלקירו אמר מר

ותורא כשעורה בסמוס (ג) אחד כזית אפילו בשנים וג' סקמות וחלבא להקסה בבוטין לעברו בכשעורה: אין קטבתם נאכלין על גיד הנשה. דבה"ר שמרבים אסרים נאכלין עליו. ועל החלב: א"ר ירמיה בר אבא אמר רבי יוחנן חוות לסמה אין נאכלין ואמר רב נחמן ובזמן הזה נאכלין: (ד) אבשר דרי לא אלא משבשרן סברות. (ה) כרבי יהודה דאמר יקים בה מצות שלילה דרור מאיר במה דרבי דבשר לדר יהודה לא מתמעי השתא דאנשיות לדר' יהודה מרמעי נ"ל

מתני' ישלח אדם לעבר בכוכבים ירך שניך הנשה בחובת מפני שמקרמת ניבה. "הנטל גיד הנשה צריך לשול את כולו רבי יהודה אומר יקים בו מצות שלילה. "גמ' שלימה אין תחובה ב"ל א "גורה שמא יתנה לו בפני ישראל הלכן אם שלימה היא דרי מקום ניכר ונרדע שלא ניטל מסנה גיד הנשה ואם תחובה היא כין (ו) שבפני ישראל נתנה לו חיישי שמא יתן ממנה. אורח העובד כוכבים לאוכל

ישראל

לו ביבלה ולא מלינה אין מוחר. ומ"ר דמעכרין לו מפני שהוא מעכרין לו מלינה. ומ"ש

פרק חמישי

פרק ששי

פרק שביעי

11

מלבי

[ב] אמר לו אבא שאול. אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [י] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [טו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [טז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [יט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [כט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ל] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [לט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [מט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [נט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ס] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [סט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ע] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [עט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [פט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [צט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [ק] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קי] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קטו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קטז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קיט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קכט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קל] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קלט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קמט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קנט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קס] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קסט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קע] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קעט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קפט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצ] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קצט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קר] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קרט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קש] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קשט] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קת] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתא] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתב] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתג] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתד] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתה] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתו] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתז] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קתח] אמר לו אבא שאול לרבי יוסי הגלילי [קת

ולמעלה מאלפיים תלמידים

[illegible]

הנהלת הישיבות

[illegible]

ראיה

[illegible]

לחם משנה

[illegible]

עון

[illegible]

מגמה

[illegible]

אבל כלים

[illegible]

אם הבן

[illegible]

אלא

[illegible]

אלא

[illegible]

אלא

ומה שאמר הרב ז"ל שאין לאכול בשר בהמה בלא שחיטה, אינו אלא מפני שהוא מביא ראיה מן הכתוב שאמר "רק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש לא תאכל הנפש עם הבשר" (דברים יב, כג), ואמר שהנפש הוא הדם, ולפי דעתו אין הנפש אלא הדם בלבד, ולא הבינו שהנפש הוא הרוח שבגוף, ולא הבינו שהדם הוא הנפש אלא מפני שהוא מקור הרוח, ולא הבינו שהרוח הוא הנפש אלא מפני שהוא מקור הדם, ולא הבינו שהנפש הוא הדם

שלא מדד דמיו מתחילה? דמי מכשיר כמתחר לא יהא יין נסך. ותשובה לדבר מלין אל שרלא? לא לחוך אל שוכר סכנים שבירתו ולוה ביה מכנה יין. ואמרי לא היינו בדיעבד אבל? כדבר לשון מתני' דתנינן לה אמתני' [ו] המפיים לבריאתם אלו. ותוד"ה המפיים מלמדות ש"מ שלק מתר לשבר סכנים בשבת ולא יהא נקון מלמר. ואמרו לא מלמדות ש"מ שלק אסור לשבר סכנים בשבת ולא יהא נקון מלמר. ומה שכתב הרא"ש דבר מלמד מדד מד שלא מדד מד שלא מדד שבשום מלמד מדד מד שלא מדד מד שלא מדד שבשום יכולין לחוד בכן? מדד מד שלא מדד שבשום יכולין לחוד בכן? "סבא נכנה מלמד ולמדבריה לא מתכנה לא מתכנה לא לחלק לחלק לחדיה לא מתכנה לא מתכנה לא מלמד לחוד לחדיה לא מתכנה לא מתכנה לא מלמד לחוד לחדיה לא מתכנה לא מתכנה לא מלמד לחוד

לא [דף עד ע"ב] **מרגלי** גם בל יקנה. ומשום בגל נכסים. ולקרקע אינו קונה. אלא מתנה דשדך נמי הכסף (לקמן דף לט.) דאמר רב כהנא מתנה כסף שבדין וקנו הקרקע (לעיל דף לב.) ולא מיבעיא אם הוא מוכר לו בדמים יקרים ביותר. אלא אפילו בדמים הגונים. ומשום דאינו קונה אלא בכסף. ולא בשדה. ולא בשאר דברים. אלא בכסף. ומיבעיא לן אם הוא מוכר לו בדמים יקרים ביותר. אם יש לו לחוש שמא יבא לידי מכר. ולא יחזיר לו. אי נמי אם הוא מוכר לו בדמים הגונים

תנאל

תפארת שמואל

קרבן נתנאל

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ספר מרדכי למסכת ביצה

לרבינו מרדכי בר הלל אשכנזי זל

כולל כל דיני התלמוד וכל שיטות הגמרא ורשיי ותוספות כמדר האלפסי עם הרבה סברות וחידושי דינים רבים;

עם הגהות הרמא זל. הה סמכתים בשני חצאי רבעו עם טובב כתה (י) וגם סדר שמקה הכרכרתי איה תיכות הקאנו בשני חצאי לבנה עצלים עם טובב כתה (י). מהגהות שדשם הרמא זל על כל אשר ואמרתי מהרכרתי.

ביצה (ד ב) שמלה בריים כתב רבינו מני כמדר קבלתי מרבותי תרבם מלה לגבי מלכל כבלה שמלה בריים בו ביום לשכר (ה) ולא מסברים כמ' מלה דלמוחה ולמשמה ערבת ואו דבר שם לא מתרין מני כלום ולא מסברים כמ' מלה ואמנה נזולה מלה ל' מכל האמור אלו לא הביב לא הבנה כי [ר"ש מכתבו] : תרבב ומחרים מלה לגבי מלכל כבלה. ולא מיקרא דבר שם לא מתרין דבר האחר לשרשו לשנה כמלה ומי מן מלן אם : ואם מפר תרבא אסר האלמנה כבב לגבי מלכל בריים בו מלה ל' מלכל בריים בו ואמר : [ריבאלמן מן מלוים מקרין בריים ל' מלכל בריים בו ואמר : מלה מלה בריים בו מלה

קב [א] אינה בטלה אפילו באלף. זה מינו אלא מדרבנן דהא מדאורייתא בכולהו כ"מ בפרק קמא דביצה [ג, ב ד"ה אפילו] דאמרינן דבטל ברובא ע"י ביטול. והכי מוכח להדיא בפרק הזהב [בבא מציעא] דף נ"ג [ע"א] וכמו שכתבתי לעיל בסימן ק' ס"ק ג' ע"ש, וחס ברוך. כתב הב"ח [עמוד ער ד"ה כלן] דקשה על זה מהגהות פרק רבי ישמעאל [פא, ב] דקאמר רב פפא ורב הונא [בריה דרב יהושע] אכלי מדם בחורתא דשיתסר נגהי שיבסר קסברי מדם בחוצה לארץ דרבנן ולספיקא לא מיישינן, והלא מדם הוי דבר שיש לו מתירין והוה ליה לאסור כמו בביצה [ביצה ד, א], ומירן במרדכי האריך פרק קמא דביצה [מהרי"ם בשם רמז תרמה] להתם מיירי בספק קבוע[א] דירחא ומן בקיאין בקבועא דירחא ועל כן מקילינן. וה"ל יום טוב מירן דלא מקרי בשום דוכתא דבר שיש לו מתירין לאיסורו לשנה הבאה כגון מדם, וכן כתב בפרק כל שעה [בפסחים דמז מקצה] בשם ר"ל מיים דחמץ שמוחר לשנה הבאה לאיסורו לא שייך לומר דבר שיש לו מתירין, ע"כ. ודברי הר"ר יום טוב ממוהים הם בעיני, דבשלמא בחמץ שייך שפיר למימר שמוחר לאיסורו לשנה הבאה לפי שהחמץ עצמו אם יטמר לספח הבא מוחר ונאסר ולא הוחר לגמרי, אבל מדם מה שייך למימר ביה שמוחר לאיסורו לשנה הבאה והלא גם איסור גולד וכל האיסורין מוחרים ונאסרין, ולא ידעתי טעם נכון לחלק בין אלו לחדם. ומו יש לחמוה עליו דלאשמעיה תלמוד ערוך בחמכתא נדרים בפרק הנודר מן הירק דגרסינן התם [נח, א] כל דבר שיש לו מתירין כגון טבל ומעשר שני והקדש ומדם לא נתנו בהם אלא שיעור, ואיתיה לחי בפרק הנודר מן המבושל [פ"ו הלכה ה] ובתוספתא דתרומות [פ"ה הלכה יח], הנה לך בבירור דחדם מקרי דבר שיש לו מתירין הפך דעת הר"ר יום טוב וכן כתב הרשב"א בחורת הבית דף ק"ג [בית ד שער ח חב ה] דחדם מקרי דבר שיש לו מתירין דעילומו של יום מתיר ויום שאם עשר ממילא בא, וכן כתב הרמב"ם בפרק ע"ו מהלכות מאכלות אסורות [הלכה יב], וחס ושלום. ועיין לקמן בס"ק י"ג ע"ש. **[ב] ואפילו בספק אם נולדה כו'.** אם יש להתיר בשני ספקות או בשתי תערובות אלאחוד לקמן בהלכה בסימן ק"י סעיף ח' [ס"ק מג] בסיעתא דשמיא דשמיא ע"ש. דע, דדבר שיש לו מתירין אפילו בספק לדבריהם אפילו באלף לא בטיל כיון שיש היתר לאיסורו וכדמסיק לב אמר בפרק קמא דביצה דף ד' [ע"א], ע"ש. ומיהו גבי עירוב אמרינן בפרק מי שהוציאוהו [עירובין] דף מ"ה [ע"ב] דספק דדבריהם להקל אע"ג דהוי דבר שיש לו מתירין משום דבעירוב היקלו, וכן כתבו בשם התוספות [ד"ה מיבעיא]. דע דמילי דלא שייכי כלל לא מתשיב דבר שיש לו מתירין. ויש לדקדק כלל זה מדברי הר"א ממרק שהביא הרא"ש בפירושו למסכת נדרים דף נ"ט [ע"א] שסנור הרב ז"ל שאף שהתרומה ביד כהן מכל ישראל לאיסורא עלה, ואף על פי כן קיימן ליה דבר שאין לו מתירין, משום דלא שכיח כלל שישאל עליה אא"כ היא ביד ישראל ע"ש. ואע"ג דגבי תרומה לא קיימא לן כוותיה, מכל מקום מהכ כללא דספיק לפוס שיעמיה ילפינן מיניה דטעמא תריצא הוי: **[ג] בשאינה מינה בטלה בששים:** כן כתב הרמב"ם בפרק ט"ו מהלכות מאכלות אסורות [הלכה יב] וז"ל ידאה לי שאפילו דבר שיש לו מתירין אם נתערב בשאינו מינו ולא נתן טעם מותר, לא היה זה שיש לו מתירין אמור מטבל שהרי אפשר לתקנו ואף על פי כן שלא במינו בטומן טעם. והשיג עליו הראב"ד. דמשנה שלמה היא, ונדחק הכלפו משנה למלוה מקום משנה זו. ולי נראה שכיון לדמי דמיניה בסוף פרק ג' דחלה [משנה ו] הטבל אוסר כל שהוא מין במינו, ואלא במינו בטומן טעם. ובטבל הוי דבר שיש לו מתירין כדאיתא בגבלין [דף נ, ח] ובירושלמי בתרומות [פ"ו הלכה ד] ובתרומין [פ"ק ק', ה"ב] הוי משנה שלמה. ולי נראה שהרב ז"ל הלה הדבר בירלה לי משום דבפרק בתרא דעבו"ס [עבודה זרה עג, ב] יהיב טעמא אחרינא לטבל שאוסר במשהו משום דבהיתרו כך איסורו. וכתבו בתוספות [ד"ה טבל] והר"ן [נו, ב ד"ה מוקן] לשם דהתם מיירי בשאין לו טבל ממקום אחר להפרים עליו ואין לו תקנה, ובהתלי גוונא לא מקרי דבר שיש לו מתירין, ואף בכהאי גוונא אוסר בכל שהו ולהכי גליכינן לטעמא דבהיתרו כך איסורו ולא סגי לן בטעמא דדבר שיש לו מתירין, וא"כ גם מתניתין דחלה הוה מצינן למדחי דמיירי בטבל שאין לו מקנה, ולפיכך הלה דין דבר שיש לו מתירין בירלה לי ודוק, ודע דהכא קיימא לן כרבא [עבודה זרה סו, ח] דכתב שמא אוסר הוא שהוא בשמא אע"ג דלא שהוא בטעמא הוה ליה מין במינו ולא בטיל, ואם מינו שהוא בשמא אע"ג דשהוא בטעמא הוה ליה שלא במינו ובטל, וכמו שכתבתי בתחילה לעיל בסימן ל"ח ס"ק ו', ע"ש כי טוב הולך. **[ד] בטלה בששים.** ואע"ג דלעניין ברייה ותמיכה הרמויה להתבבד אין מילוק בין נתערבה במינו או שלא במינו וכדלעיל סימן ק"א סעיף ו' בהג"ה, אמאי הכא דאין התשיעות מצד האיסור עצמו אלא מחמר שיהיה לו היתר אם"כ לא רצו חכמים (להתבטל) [שיתבטל], וכל שנתערב שלא במינו אין ההיתר נקרא על הדבר האסור אלא על שם דבר שנתערב בו והוי כמי שאין לו מתירין, חורת מטמת כלל מ, [דין ו], והר"ן בפרק הנודר מן המבושל [נדרים] דף נ"ב [ע"א] האריך ליתן טעם לזה. ואין דבריו ברורים אצלי, דמאי דסברי רבנן מין במינו בטיל ברובא אלו משום דחשבי ליה כמין בשאינו מינו משום דהוו איסור והיתר וכמו שכתב הרב ז"ל, אלא משום דבמין במינו אינו נרגש טעם האיסור כלל שהרי הכל מין אחד, מה שאין כן במין בשאינו מינו שנרגש הטעם וטעם כעיקר לחורייתא, ומעתה כל בטילו נופל אדלה ע"ש: **[ה] מיהו אם לבנו כו'.** זה לשון המחבר בחו"מ בסימן תקי"ג [סעיף ג] בילה שנולדה ביום טוב שנתבשלה בשוגג עם בשר ונתבטל, אם יש ששים כנגדו הכל מותר חוץ מן הביצה אבל אם לבנו בו התבטל ולילוגא דזה מידי דלחזותא וטעמא עביד לא בטיל, ע"כ. והוא כתב דחמא לידן נימא ביה מילתא, אי

סימן קב

דין דבר שיש לו מתירין: ובו ד' סעיפים:

א כל דבר שיש לו מתירין כגון ביצה שנולדה ביום טוב שראויה למחר אם נתערבה באחרות בין שלימה בין (א) טרופה **[א]** אינה בטלה אפילו (ב) באלף **[ב]** ואפילו (ג) בספק אם נולדה ביום טוב **[ג]** ונתערבה באחרות אסורות ואם נתערבה **[ג]** [ב] בשאינה (ד) מינה **[ד]** בטלה בששים: הגה **א [ה]** מיהו אם (א) **[ג]** לבנו בו (ה) מאכל

קב א מיהו אם לבנו בה מאכל או נתנו בקדרה לתקן הקדרה כגון שמלאוה בתרנגולת אינה בטלה. ומלאה להוא הדין אם עמו בביצה שנולדו ביום טוב הפת, כמו שרגילין הנשים לעות המלות לשבת ויום טוב, אסור לאכול המלה הזאת אשר עמו פניה בביצה שנולדה ביום טוב בו ביום, מאחר שהוא נעין על המלה ואינו בטל אצל המלה. אלא אם רוצה לאכול המלה ביום טוב אי יתמוך כדי קליפה ויגרר מה שהוא נעין על המלה ויניח עד למחר, והשאר מותר לאכול אם יש ששים כנגד הביצה. ואפשר שאין צריך ששים, רק כדי טילה, כדאיתא בהג"ה סוף סעיף (ד') [ה] בסימן ק"ה דכל מבושל אלא רוטב אי אפשר דינו כבלי וכו', ודוקא בדבר איסור דשייך ביה שמעוים, אבל

קב (א) **טרופה.** ואם טחו החלות בו ביום ביום טוב אין צריך רק כדי נטילה שהוא כעובי אצבע, ואז החלה מותרת לאכול ביום טוב, ואין צריך ששים, והמותר מה שחתך כדי נטילה יאכל למחר, בית הילל [ס"ק א]: (ב) **באלף.** חדש מיקרי דבר שיש לו מתירין; דעיצומו של יום מתיר, ויום י"ד ממילא הוא בא: (ג) **ספק.** כדבר זה חמור דבר שיש לו מתירין משאר דברים שאינם בטלים, דשם מותר בספיקן, וכאן אסור בספק כיון שיש לו מתירין, נ"ז ס"ק ג]: (ד) **מינה.** והכא אזלינן בתר שמא ולא בתר טעמא, ש"ך [ס"ק ג]: (ה) **מאכל.** כיון דלחזותא עביד לא בטיל, [ש"ך ס"ק ה]:

חוות דעת ביאורים

קב (א) **לבנו.** עיין כרמי ופלתי [ס"ק ג] שהביא בשם הפרי חדש [ס"ק ה] לחזותא אינו אוסר רק באיסורי הנאה. והוא כתב לחזותא אינו אלא לאשה, ואינו אוסר רק באיסורי משהו. ויפה כתב:

חוות דעת חידושים

קב [א] **ונתערבה.** ואם אומו התערובת נתערב בתערובת שני מותר. הש"ך [ס"ק ה] כתב דלף בשני תערובות אסור בדבר שיש לו מתירין: [ב] **בשאינה.** הכא אזלינן בתר שמא, דאם שוה בשמא אע"ג דלא שוה בטעמא הוי מין במינו ולא בטיל, ואם אינה שוה בשמא אע"ג (דשוה*) בטעמא הוי שלא במינו ובטיל: [ג] **לבנו.** כיון דלחזותא עביד לא בטיל. ונשאר איסורים לא מיישינן לחזותא. ועיין ביאורים ס"ק ה':

הגהות והערות

קב א) בפלתי לפנינו הביאור בשם הפרי תואר ס"ק ג:

בלא זמן משיב לשו"ל ג) כגון כדריס וכה"ג והכל"ה בבקר הבית לף קכ"ח ע"ב (כ"ל ס"ל לח) משיג על הרשב"א ואומר לסכלא טעמא מחבינא מיכא לאון לו ביטול לבד מטעמא לשו"ל לכל היכא לסיכר האיסור אין לו ביטול וכיון לאפסר להוציא האיסור מתוכו ע"י הגעלה הוי כסיכר האיסור ד) ותו לא קגיא בכלים אלו שלא יתן האיסור טעם בהיתר ע"ש שהאריך (ה) ומהרי"ל בתשובה סימן (קל"ל) [קס"ל] מולק גם כן להרשב"א להגעלה להגעילו הפסל מועט הוא וכלתשבינו בפרק הזהב (לף כ"ג.) ובפ"ז דכדריס (מח.) מעשר שני יש לו מתירין ע"י הגעלה לירושלים כו' ע"ש ויש לחוש לדבריו במקום שאין הפסד מרובה במקום שאין הפסד מרובה וכל מחבר בפני עצמו לא לסיון לעיכא אלא טעמא לא הוי לשו"ל ע"ש ולפעד"ל לאפילו בכל מחבר בפני עצמו אסור לא כתבו (לחוי) [ללא הוי] לשו"ל אלא משום שצריך להוציא הוצאות ובכה"ג לוש לו מתירין מן התורה בלא שום הוצאות לכ"ע אסור וגם בקמן ס"ק ע' העלתי לגם טעמא לא בטיל ובתשובות ן' לב (פסק ה סי' קיא) פסק דקערה של חלב שבתערבה בקערות של בשר לא בטיל ברוב ן' כיון להוי אלא במינו וכולו אסורין ח ז) וכבר תפס עליו הב"ח וגם מה שהתיר הב"ח להקיר לא אמר לחומרא בעלמא כמו שנהג מהר"ם גבי חתיכות ל"ד דהא כל הפוסקים הסכימו בסי' ק"ש דא"צ להסיר אפילו בחתיכה ומהר"ם דעביד הכי הא כתב מהרא"י טעמא דצדיק וח"ח היה והחמיר שהיה נראה דרך גנאי שיזדמן אכילת איסור לפני וכו' וזה לא שייך בכלים ומ"מ כיון דליכא פסידא יש להחמיר כדברי הב"ח וע"ל ס' ס"ט ס"א גם הט"ז פסק דיש להכשיר כל הכלים ע"ש:

פתחי תשובה

בזה וכן מוכן בתב"י בכלל ל"ט אות מ' ע"ש. ועיין עוד בש"ך (והובא בבה"ט קק"ו) שכתב בכלים שיש לבשהות הכלים עד שלא יהו בכי יומן כו' ועי' בכרתי ופלתי שכתב לף מ"מ מדברבן לקור מלכתר בשר בחלב בפסק דקערה של חלב שנתערבה בקערות של בשר בלא זמן משיב לשו"ל ג) כגון כדריס וכה"ג והכל"ה בבקר הבית לף קכ"ח ע"ב (כ"ל ס"ל לח) משיג על הרשב"א ואומר לסכלא טעמא מחבינא מיכא לאון לו ביטול לבד מטעמא לשו"ל לכל היכא לסיכר האיסור אין לו ביטול וכיון לאפסר להוציא האיסור מתוכו ע"י הגעלה הוי כסיכר האיסור ד) ותו לא קגיא בכלים אלו שלא יתן האיסור טעם בהיתר ע"ש שהאריך (ה) ומהרי"ל בתשובה סימן (קל"ל) [קס"ל] מולק גם כן להרשב"א להגעלה להגעילו הפסל מועט הוא וכלתשבינו בפרק הזהב (לף כ"ג.) ובפ"ז דכדריס (מח.) מעשר שני יש לו מתירין ע"י הגעלה לירושלים כו' ע"ש ויש לחוש לדבריו במקום שאין הפסד מרובה במקום שאין הפסד מרובה וכל מחבר בפני עצמו לא לסיון לעיכא אלא טעמא לא הוי לשו"ל ע"ש ולפעד"ל לאפילו בכל מחבר בפני עצמו אסור לא כתבו (לחוי) [ללא הוי] לשו"ל אלא משום שצריך להוציא הוצאות ובכה"ג לוש לו מתירין מן התורה בלא שום הוצאות לכ"ע אסור וגם בקמן ס"ק ע' העלתי לגם טעמא לא בטיל ובתשובות ן' לב (פסק ה סי' קיא) פסק דקערה של חלב שבתערבה בקערות של בשר לא בטיל ברוב ן' כיון להוי אלא במינו וכולו אסורין ח ז) וכבר תפס עליו הב"ח וגם מה שהתיר הב"ח להקיר לא אמר לחומרא בעלמא כמו שנהג מהר"ם גבי חתיכות ל"ד דהא כל הפוסקים הסכימו בסי' ק"ש דא"צ להסיר אפילו בחתיכה ומהר"ם דעביד הכי הא כתב מהרא"י טעמא דצדיק וח"ח היה והחמיר שהיה נראה דרך גנאי שיזדמן אכילת איסור לפני וכו' זה לא שייך בכלים ומ"מ כיון דליכא פסידא יש להחמיר כדברי הב"ח וע"ל ס' ס"ט ס"א גם הט"ז פסק דיש להכשיר כל הכלים ע"ש:

ביאור הגר"א

[יא] הא דדבר כו'. כמ"ל ס"ב או כו' בלא הפסד: [יא] הא דדבר כו'. כמו ביצה וכיוצא בה: (ליקוט) הא דרשי"מ כו'. הג"א פ"ה דע"ז סכ"ם ד"ה דשי"מ כו' (ע"כ):

חידושי רע"ק

ב) היכא שהמאכל מתקלקל. הרס"ל בים"ם (חולין פ"ח סימן פ"ז) מולק בגם זה מקלי יש לו מתירין:

באר היטב

(ו) הוצאות. כתב הש"ך דמהרי"ל חולק ע"ז דהוצאות ההגעלה הוא דבר מועט וראיה ממעשר שני דהוי דשי"מ על ידי העלאה לירושלים וכו' ע"ש ויש לחוש לדבריו במקום שאין הפסד מרובה וגם נ"ל שיש לשהות הכלים עד שלא יהו ב"י דאז שרי מן התורה ואפילו בכל אחד בפ"ע אסור להשחמש עד אחר מע"ל דהא הטור לא כתב דלא הוי דשי"מ אלא משום שצריך להוציא הוצאות ובכה"ג דיש לו מתירין מן התורה בלי שום הוצאות לכ"ע אסור ובתשובת בן לב פסק דקערה של חלב שנתערבה בקערות של בשר לא בטיל ברוב כיון דהוי בתב"י כלל ל"ט אות מ' ע"ש. ועיין עוד בש"ך (והובא בבה"ט קק"ו) שכתב בכלים שיש לבשהות הכלים עד שלא יהו בכי יומן כו' ועי' בכרתי ופלתי שכתב לף מ"מ מדברבן לקור מלכתר בשר

באר הגולה

כלקור יבש שבתערב ביבש ומבולר בקימן ק"ט: מרבלי בפ"ב דפסחים בשם הרמ"ם מבלח"ם בשם ר"ת וכן כתב הרשב"א בריש פלא וכ"ן:

גליון מהרש"א

ז לפי שצריך להוציא עליו. עיין ט"ז לקמן סימן שכ"ג ס"ק ב' ובגליון שם: ח וכבר תפס עליו הב"ח. אלא אף דבשיבשל אח"כ בשר בכלי חלב ירגיש הטעם מ"מ לית לן בה' חה באמת קשה במובן דע"י פרי מגדים בפתיחה לתערובות ח"ג ס"ג ד"ה הגה, ועיין פרי חדש דהכריע בהבן לב ואף בכלי איסור שנתערבו בכלי היתר אם מין בא"מ אסר אף אחר מעל"ע כיון דאיכא למיקם ע"ע קפילא: ט וחכי מוכח כו' הא דהשכר של תבואה. עיין גליון ש"ך סק"ו: יכדלעיל סימן צ"ח ס"ח. צ"ל ס"ד:

הגהות והערות

ו) הוא כעין קושיא אחרת, ור"ל דדווקא יבש ביבש דאינו נותן טעם הוא נתבטל ברוב, אבל כאן בכלים כיון שנותן בו טעם ראי דאינו בטל, עי"ש שהאריך ומה שמשיג עליו הרשב"א במשמרת הבית, (מחצית השקל):

ז) בחשוי מהריב"ל בתב דאף באלף לא בטיל, וכ"ה בב"ח, והביאו גם בשפ"ד:

אמרי בינה

ג) כגון גדרים כו'. היינו כמ"ש הט"ז לקמן ס"ק י"ב: ד) וכבר תפס עליו הב"ח. ז"ל הב"ח גם תימא שבא להחמיר בכלי יותר מבחתיכה דהחתיכה גופה שנתערבה ביבש מדאורייתא בטילה ברוב ואם יבשלם אחר כך בקדרה יתן טעם זה בזה לית לן בה דהתורה התירה והאיסור נעשה היתר בביטולו ברוב ושוב אינו חוזר לאיסורן כדכתב הרא"ש אלא דמדרבנן הוא דבעינן ס' כמו בסופו אם יבשלם יחד כמ"ש בסה"ת ואם לא היה מבשלם יחד לא היה אסור אפילו מדרבנן דאכל חדא וחדא תלינן דהיתר היא הלכך בטל הוא ברוב ע"כ. ועיין בפרמ"ג

מה שהקשה ע"ו:

ה) גם מ"ש בת"ח שכן דעת הטא"ח כו'. ז"ל התורת חטאת בתב הטור א"ח סימן תקי"ג בשם ר"ת הא דדבר שיש לו מתירין אינו בטל דוקא כשהוא בעין אבל טעמו בטל בס' ע"כ. ור"ל דאיתא בטור או"ח ביצה שנולדה בשבת

גליון מהרש"א

ז לפי שצריך להוציא עליו. עיין ט"ז לקמן סימן שכ"ג ס"ק ב' ובגליון שם: ח וכבר תפס עליו הב"ח. אלא אף דבשיבשל אח"כ בשר בכלי חלב ירגיש הטעם מ"מ לית לן בה' חה באמת קשה במובן דע"י פרי מגדים בפתיחה לתערובות ח"ג ס"ג ד"ה הגה, ועיין פרי חדש דהכריע בהבן לב ואף בכלי איסור שנתערבו בכלי היתר אם מין בא"מ אסר אף אחר מעל"ע כיון דאיכא למיקם ע"ע קפילא: ט וחכי מוכח כו' הא דהשכר של תבואה. עיין גליון ש"ך סק"ו: יכדלעיל סימן צ"ח ס"ח. צ"ל ס"ד:

הגהות והערות

ו) הוא כעין קושיא אחרת, ור"ל דדווקא יבש ביבש דאינו נותן טעם הוא נתבטל ברוב, אבל כאן בכלים כיון שנותן בו טעם ראי דאינו בטל, עי"ש שהאריך ומה שמשיג עליו הרשב"א במשמרת הבית, (מחצית השקל):

ז) בחשוי מהריב"ל בתב דאף באלף לא בטיל, וכ"ה בב"ח, והביאו גם בשפ"ד:

אמרי בינה

ג) כגון גדרים כו'. היינו כמ"ש הט"ז לקמן ס"ק י"ב: ד) וכבר תפס עליו הב"ח. ז"ל הב"ח גם תימא שבא להחמיר בכלי יותר מבחתיכה דהחתיכה גופה שנתערבה ביבש מדאורייתא בטילה ברוב ואם יבשלם אחר כך בקדרה יתן טעם זה בזה לית לן בה דהתורה התירה והאיסור נעשה היתר בביטולו ברוב ושוב אינו חוזר לאיסורן כדכתב הרא"ש אלא דמדרבנן הוא דבעינן ס' כמו בסופו אם יבשלם יחד כמ"ש בסה"ת ואם לא היה מבשלם יחד לא היה אסור אפילו מדרבנן דאכל חדא וחדא תלינן דהיתר היא הלכך בטל הוא ברוב ע"כ. ועיין בפרמ"ג

מה שהקשה ע"ו:

ה) גם מ"ש בת"ח שכן דעת הטא"ח כו'. ז"ל התורת חטאת בתב הטור א"ח סימן תקי"ג בשם ר"ת הא דדבר שיש לו מתירין אינו בטל דוקא כשהוא בעין אבל טעמו בטל בס' ע"כ. ור"ל דאיתא בטור או"ח ביצה שנולדה בשבת

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מכשר ומתבטל עם הכשר בינים לאקורים בנ״ע לאע״ג דהוי לשו״מ כיון דהוא אלא במינו עכ״ל. ובלא״ה דומק לחלק בין טעמו לכשנאמר שם לו לא לקוף קוף על שאתה מוכלו באיסור מאכלנו בהיתר. עוד מצאתי בכ״ח שפסק ג״כ לאין מילוק ולעולם מינו בטל אלא שקיבל בדבר ע״ם ועיין בס״ק שלח״ו:

ז) וכן אם אין איסורו מחמת עצמו כו׳. הכל תפסו על הרב בזה כיון דלשו״מ הוא מה לי בלוע הוא לו לא קוף קוף יש היתר לאיסורו ומה שהולים כן מתרומת הדשן סי׳ ק״ע מלרבה משמע שם להיות מופכח וכמ״ש מהרש״ל בחו״ש (מהטות סי׳ מב אות ג) ובסמרו סי״ה סי׳ ע״ו. אלא כ״כ שם אלא אחמיכה הרלויה להתבטל לשם אין איסור מחמת עצמו אלא מחמת איסור שנבלע בה אע״ג דהוא רלויה להתבטל בטל וכלבתנו הפוסקים בר״ס ק״ח אבל בלשו״מ משמע שם בתרומת הדשן להיות אלא בטיל אמילו אם אין איסור מחמת עצמו לבא משיב הנתם אחיכה שנשהה אלבה ימים אלא מלילה לשו״מ מי נלאו משום לבלי לא נאסר מעולם ע״ם וכן בהגהת ס״ל בשם מהרא״ו וכ״פ בספר כתר שבע (מולין ק.) ע״ם ואחרנה מלכתבו הפוסקים גבי מה״ל שנבלע מאיסור דבטל משום אמ״מ האיסור שנבלע בה אינו לאוי להתבטל דמשמע דבשו״מ לשון איסור יש לו מתירים לא בטיל.] יא) אע״פ שי״א כו׳. לומר והעיקר אינו כן אלא אקרי לשו״מ הוא ואלבי לא נאסר מעולם וכמ״ש בסי׳ ק״ע ס״ק כ״ו:

כלי טעמו של הכשר״ם לאמר אמנו אלא לא נקרא דבר שיש לו מתירין בתולה אלא שיין האי טעמא כתב בו טעם אחר של אר״ה שהוא מפני שבפלה בתרומת הוא דבר שיש לו מתירין לשם לא הוא בלוע אלא עצמו על כן אין התערובות מתירו כיון דהוא דבר שיש לו מתירין באיסור אלא אם אינו בלוע אלא אם אינו בלוע אלא אם אינו בלוע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(א) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: (ב) אם יחטא איש
לרעהו ופלל עליו אלהים ויתפלל משה אל ה' ויעתר ה' לתפלת
משה: (ג) ויעש משה כדבר ה' ויקח אבן ויתן תחת הלוח
ויבא אל מקום אשר לפני ה' לדבר אתו: (ד) ויאמר ה' אל
משה לאמר: (ה) אמר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו
את בני ישראל אמרו להם: (ו) יברכך ה' וישמרך: (ז) יאר
ה' פניו אליך ויחנך: (ח) ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום:
(ט) ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם: (י) ויהי
ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אתו ויקדש אתו
ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם:
(יא) ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי
המטות הם העמדים על הפקדים: (יב) ויביאו את קרבנם
לפני ה' שש עגלת צב ושנים עשר בקר עגלה על שני הנשיאים
ושור לאחד ויקריבם לפני המשכן: (יג) ויהי המקריב ביום
הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה: (יד)
וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה
בלולה בשמן למנחה: (טו) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
(טז) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה:
(יז) ושעיר עזים אחד לחטאת: (יח) ובזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן נחשון בן עמינדב: (יט) ביום השני הקריב נתנאל
בן צוער נשיא יששכר: (כ) קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה: (כא) כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (כב) פר בן בקר אחד איל
אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (כג) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(כד) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער: (כה)
ביום השלישי נשיא בני זבולן אליאב בן חלון: (כו)
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה
בלולה בשמן למנחה: (כז) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
(כח) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה:
(כט) ושעיר עזים אחד לחטאת: (ל) ובזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אליאב בן חלון: (לא) ביום הרביעי נשיא בני
ראובן אלישור בן שדיאור: (לב) קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה:
(לג) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (לד) פר בן בקר
אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (לה) ושעיר עזים
אחד לחטאת: (לו) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישור בן
שדיאור: (לז) ביום החמישי נשיא בני שמעון שלומיאל
בן צורישדי: (לח) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה: (לט) כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: (מ) פר בן בקר אחד איל אחד
כר אחד בן שנתו לעלה: (מא) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(מב) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלומיאל בן
צורישדי: (מג) ביום הששי נשיא בני גד אליסף בן דעואל:
(מד) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
מנחה בלולה בשמן למנחה: (מה) כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: (מו) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן
שנתו לעלה: (מז) ושעיר עזים אחד לחטאת: (מח) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל: (מט) ביום השביעי
נשיא בני אפרים אלישמע בן עמיהוד: (נ) קרבנו קערת
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן
למנחה: (נא) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (נב) פר בן
בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (נג) ושעיר
עזים אחד לחטאת: (נד) ובזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אלישמע בן עמיהוד: (נה) ביום השמיני נשיא בני מנשה
גמליאל בן פדהצור: (נו) קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה: (נז) כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (נח) פר בן בקר אחד איל
אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (נט) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(ס) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן פדהצור:
(סא) ביום התשיעי נשיא בני בנימן אבידן בן גדעוני:
(סב) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
מנחה בלולה בשמן למנחה: (סג) כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: (סד) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן
שנתו לעלה: (סה) ושעיר עזים אחד לחטאת: (סו) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
שנה חמשה זה קרבן אבידן בן גדעוני: (סז) ביום העשירי
נשיא בני דן אחיעזר בן עמישדי: (סח) קרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן
למנחה: (סט) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (ע) פר בן
בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (עא) ושעיר
עזים אחד לחטאת: (עב) ובזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אחיעזר בן עמישדי: (עג) ביום האחד עשר נשיא בני
אשר פגעיאל בן עכרן: (עד) קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה:
(עה) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (עו) פר בן בקר
אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (עז) ושעיר עזים
אחד לחטאת: (עח) ובזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
פגעיאל בן עכרן: (עט) ביום השנים עשר נשיא בני נפתלי
אחירע בן עינן: (פ) קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה: (פא) כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (פב) פר בן בקר אחד איל
אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (פג) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(פד) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחירע בן עינן:
(פה) זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי
ישראל כף כסף שתים עשרה מזרקי כסף שתים עשרה
כפות זהב שתים עשרה: (פו) כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת אשר הקריבו נשיאי ישראל שנים עשר איש שנים
עשר מזרקי כסף שנים עשר מזרקים שנים עשר כפות
זהב: (פז) כל הזהב לכפות עשרים ומאה שקל: (פח)
כל בקר לעלה שנים עשרים פר אילים שנים עשר כרים
בני שנה עם מנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת:
(פט) וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילים
שישים עתדים ששים כבשים בני שנה ששים אחר חנכת
המזבח אחרי המשח אתו: (צ) ובבא משה אל אהל מועד
לדבר עמו וישמע את הקול מעל הכפרת אשר על ארון
העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו: (צא) ויצו את
בני ישראל והקרבת אל אהרן לאמר בהעלתך את הנרות
אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות: (צב) ויעש
כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה לאור
כאשר צוה ה' את משה: (צג) וזה מעשה המנורה מקשה
זהב עד ירכה עד פרחה מקשה היא כמראה אשר הראה
ה' את משה כן עשה את המנורה: (צד) ויקח את הלוים
מתוך בני ישראל וטהרת אתם: (צה) וכה תעשה להם
לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער על כל בשרם
וכבסו בגדיהם וטהרו: (צו) ולקחו פר בן בקר ומנחתו
סלת בלולה בשמן ופר בן בקר אחר תקח לחטאת:
(צז) והקרבת את הלוים לפני אהל מועד והקהלת את
כל עדת בני ישראל: (צח) והקרבת את הלוים לפני ה'
וסמכו בני ישראל את ידיהם על הלוים: (צט) והניף
אהרן את הלוים תנופה לפני ה' מאת בני ישראל והיו
לעבד את עבדת ה': (ק) ואחרי כן באו הלוים לעבד
את אהל מועד ובדקתם אתם והנפת אתם תנופה:
(קא) כי נתונים נתונים הם לי מתוך בני ישראל
תחת פטר כל רחם בכור כל בני ישראל לקחתי אתם
לי: (קב) כי לי כל בכור בני ישראל באדם ובבהמה
ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם לי:
(קג) ואקח את הלוים תחת כל בכור בני ישראל:
(קד) ואתן את הלוים נתנים לאהרן ולבניו מתוך
בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד
ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל נגף
בגשת בני ישראל אל הקדש: (קה) ויעשו משה
ואהרן וכל עדת בני ישראל ללוים ככל אשר צוה
ה' את משה ללוים כן עשו להם בני ישראל: (קו)
ויתחטאו הלוים וכבסו בגדיהם והניף אהרן אתם
תנופה לפני ה' ויכפר אהרן עליהם לטהרם:
(קז) ואחרי כן באו הלוים לעבד את עבדתם
לפני אהל מועד לפני אהרן ולפני בניו כאשר צוה
ה' את משה ללוים כן עשו להם: (קח) ויאמר ה'
אל משה לאמר: (קט) זאת אשר ללוים מבן חמש
ועשרים שנה ומעלה יבא לצבא צבא בעבדת אהל
מועד: (קי) ומבן חמשים שנה יפרש מצבא העבדה
ולא יעבד עוד: (קיא) ושרת את אחיו באהל מועד
לשמר משמרת ועבדה לא יעבד כן תעשה ללוים
במשמרתם: (קיב) ויאמר ה' אל משה לאמר:
(קיג) בחדש הראשון בשנה השנית בארבעה עשר
יום לחדש בין הערבים תעשו אתו במועדו
לכל חקתיו וכל משפטיו תעשו אתו: (קיד)
ויאמר משה אל בני ישראל לעשות את הפסח:
(קטו) ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר
יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר
צוה ה' את משה כן עשו בני ישראל: (קטז)
והיו אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא
יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני
משה ולפני אהרן ביום ההוא: (קטז) ויאמרו
האנשים ההם אלו אנחנו טמאים לנפש אדם
למה נגרע לבלתי הקרב את קרבן ה' במועדו
בתוך בני ישראל: (קטז) ויאמר אליהם משה
עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם: (קטז)
ויאמר ה' אל משה לאמר: (קטז) דבר אל בני
ישראל לאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש
או בדרך רחקה לכם או לדרתיכם ועשה פסח
לה': (קטז) בחדש השני בארבעה עשר יום
בין הערבים יעשו אתו על מצות ומררים
יאכלהו: (קטז) לא יניחו ממנו עד בקר
ועצם לא ישברו בו כל חק הפסח יעשו אתו:
(קטז) ואשר הוא טהור ובדרך לא היה
וחדל לעשות הפסח ונכרתה הנפש ההוא
מעמיה כי קרבן ה' לא הקריב במועדו
חטאו יסבל האיש ההוא: (קטז) וכי יגור
אתכם גר ועשה פסח לה' כחק הפסח וכמשפטו
כן יעשה חק אחד יהיה לכם ולגר ולאזרח
הארץ: (קטז) ובהעלות הענן מעל המשכן
ויסע בני ישראל אחר מסעם ובמקום אשר
שכן שם הענן שם יחנו בני ישראל:
(קטז) אל פי ה' יסעו בני ישראל ואל פי
ה' יחנו כל ימי אשר שכן הענן על המשכן
יחנו: (קטז) וגם כי הרבה הימים אשר
הענן על המשכן בימים רבים ושמרו בני
ישראל את משמרת ה' ולא יסעו: (קטז)
ויהי כי יהיו הימים מספר אשר הענן
על המשכן על פי ה' יחנו ועל פי ה'
יסעו: (קטז) ויהי כי שם הענן מערב
עד בקר והענן נעלה בבקר ויסעו
בני ישראל: (קטז) ויהי כי יומים
או חדש או ימים אשר הענן
שכן על המשכן לארך עליו
חנו בני ישראל ולא יסעו
ובהעלתו נסעו: (קטז)
על פי ה' יחנו ועל פי
ה' יסעו את משמרת
ה' שמרו על פי ה'
ביד משה:

(א) ויאמר ה' אל משה לאמר: (ב) עשה לך
חצצרות כסף מקשה תעשה אתם והיו לך
למקרא העדה ולמסע את המחנות: (ג)
ותקעו בהן ונועדו אליך כל העדה אל
פתח אהל מועד: (ד) ואם באחת יתקעו
ונועדו אליך הנשאים ראשי אלפי ישראל:
(ה) ותרועתם תקעו ונסעו המחנות
החנים קדמה: (ו) ותקעתם תרועה
ונסעו המחנות החנים תימנה
ותרועה תרועה יתקעו למסעיהם:
(ז) ובהקהל את הקהל תתקעו
ולא תריעו: (ח) ותקעו בני אהרן
הכהנים בחצצרות והיו לכם
לחקת עולם לדרתיכם: (ט)
וכי תבאו מלחמה בארצכם
על הצר הצורר אתכם
והריעתם בחצצרות
ונזכרתם לפני
ה' אלהיכם
ונושעתם
מאויביכם:
(י) וביום
שמחתכם
ובמועדיכם
ובראשי
חדשיכם
ותקעתם
בחצצרות
על עלתיכם
ועל זבחי
שלמיכם
והיו לכם
לזכרון
לפני
אלהיכם
אני ה'
אלהיכם:
(יא)
ויהי
בשנה
השנית
בחדש
השני
בעשרים
לחדש
נעלה
הענן
מעל
משכן
העדת
(יב)
ויסעו
בני
ישראל
למסעיהם
מדבר
סיני
ושכן
הענן
עד
מדבר
פארן:
(יג)
ויסעו
בראשנה
על
פי
ה'
ביד
משה:
(יד)
ונסע
דגל
מחנה
בני
יהודה
בראשנה
לצבאתם
ועל
צבאו
נחשון
בן
עמינדב:
(טו)
ועל
צבא
מטה
בני
יששכר
נתנאל
בן
צוער:
(טז)
ועל
צבא
מטה
בני
זבולן
אליאב
בן
חלון:
(יז)
והורד
המשכן
ונסעו
בני
גרשון
ובני
מררי
נשאי
המשכן:
(יח)
ונסע
דגל
מחנה
ראובן
לצבאתם
ועל
צבאו
אלישור
בן
שדיאור:
(יט)
ועל
צבא
מטה
בני
שמעון
שלומיאל
בן
צורישדי:
(כ)
ועל
צבא
מטה
בני
גד
אליסף
בן
דעואל:
(כא)
ונסעו
הקהתי
נשאי
הקדש
והקים
את
המשכן
עד
בואם
ונסעו
מררי
נתקי
את
הקרשים
ובריחיו
ועמודיו
ואדניו:
(כב)
ועמודי
החצר
סביב
ואדניהם
ויתדותם
ומיתרותם
אל
מול
פני
המנורה
יאירו
שבעת
הנרות
(כג)
ויעש
כן
אהרן
אל
מול
פני
המנורה
העלה
נרתיה
לאור
כאשר
צוה
ה'
את
משה
כן
עשה
את
המנורה
מקשה
זהב
עד
ירכה
עד
פרחה
מקשה
היא
כמראה
אשר
הראה
ה'
את
משה
כן
עשה
את
המנורה
(כד)
ויקח
את
הלוים
מתוך
בני
ישראל
וטהרת
אתם
(כה)
וכה
תעשה
להם
לטהרם
הזה
עליהם
מי
חטאת
והעבירו
תער
על
כל
בשרם
וכבסו
בגדיהם
וטהרו
(כו)
ולקחו
פר
בן
בקר
ומנחתו
סלת
בלולה
בשמן
ופר
בן
בקר
אחר
תקח
לחטאת
(כז)
והקרבת
את
הלוים
לפני
אהל
מועד
והקהלת
את
כל
עדת
בני
ישראל
(כח)
והקרבת
את
הלוים
לפני
ה'
וסמכו
בני
ישראל
את
ידיהם
על
הלוים
(כט)
והניף
אהרן
את
הלוים
תנופה
לפני
ה'
מאת
בני
ישראל
והיו
לעבד
את
עבדת
ה'
(ל)
ואחרי
כן
באו
הלוים
לעבד
את
עבדת
אהל
מועד
ובדקתם
אתם
והנפת
אתם
תנופה
(לא)
כי
נתונים
נתונים
הם
לי
מתוך
בני
ישראל
תחת
פטר
כל
רחם
בכור
כל
בני
ישראל
לקחתי
אתם
לי
(לב)
כי
לי
כל
בכור
בני
ישראל
באדם
ובבהמה
ביום
הכתי
כל
בכור
בארץ
מצרים
הקדשתי
אתם
לי
(לג)
ואקח
את
הלוים
תחת
כל
בכור
בני
ישראל
(לד)
ואתן
את
הלוים
נתנים
לאהרן
ולבניו
מתוך
בני
ישראל
לעבד
את
עבדת
בני
ישראל
באהל
מועד
ולכפר
על
בני
ישראל
ולא
יהיה
בבני
ישראל
נגף
בגשת
בני
ישראל
אל
הקדש
(לה)
ויעשו
משה
ואהרן
וכל
עדת
בני
ישראל
ללוים
ככל
אשר
צוה
ה'
את
משה
ללוים
כן
עשו
להם
בני
ישראל
(לו)
ויתחטאו
הלוים
וכבסו
בגדיהם
והניף
אהרן
אתם
תנופה
לפני
ה'
ויכפר
אהרן
עליהם
לטהרם
(לז)
ואחרי
כן
באו
הלוים
לעבד
את
עבדתם
לפני
אהל
מועד
לפני
אהרן
ולפני
בניו
כאשר
צוה
ה'
את
משה
כן
עשו
להם
(לח)
ויאמר
ה'
אל
משה
לאמר
(לט)
זאת
אשר
ללוים
מבן
חמש
ועשרים
שנה
ומעלה
יבא
לצבא
צבא
בעבדת
אהל
מועד
(מ)
ומבן
חמשים
שנה
יפרש
מצבא
העבדה
ולא
יעבד
עוד
(מא)
ושרת
את
אחיו
באהל
מועד
לשמר
משמרת
ועבדה
לא
יעבד
כן
תעשה
ללוים
במשמרתם
(מב)
ויאמר
ה'
אל
משה
לאמר
(מג)
בחדש
הראשון
בשנה
השנית
בארבעה
עשר
יום
לחדש
בין
הערבים
תעשו
אתו
במועדו
לכל
חקתיו
וכל
משפטיו
תעשו
אתו
(מד)
ויאמר
משה
אל
בני
ישראל
לעשות
את
הפסח
(מה)
ויעשו
את
הפסח
בראשון
בארבעה
עשר
יום
לחדש
בין
הערבים
במדבר
סיני
ככל
אשר
צוה
ה'
את
משה
כן
עשו
בני
ישראל
(מו)
והיו
אנשים
אשר
היו
טמאים
לנפש
אדם
ולא
יכלו
לעשות
הפסח
ביום
ההוא
ויקרבו
לפני
משה
ולפני
אהרן
ביום
ההוא
(מז)
ויאמרו
האנשים
ההם
אלו
אנחנו
טמאים
לנפש
אדם
למה
נגרע
לבלתי
הקרב
את
קרבן
ה'
במועדו
בתוך
בני
ישראל
(מח)
ויאמר
אליהם
משה
עמדו
ואשמעה
מה
יצוה
ה'
לכם
(מט)
ויאמר
ה'
אל
משה
לאמר
(נ)
דבר
אל
בני
ישראל
לאמר
איש
איש
כי
יהיה
טמא
לנפש
או
בדרך
רחקה
לכם
או
לדרתיכם
ועשה
פסח
לה'
(נא)
בחדש
השני
בארבעה
עשר
יום
בין
הערבים
יעשו
אתו
על
מצות
ומררים
יאכלהו
(נב)
לא
יניחו
ממנו
עד
בקר
ועצם
לא
ישברו
בו
כל
חק
הפסח
יעשו
אתו
(נג)
ואשר
הוא
טהור
ובדרך
לא
היה
וחדל
לעשות
הפסח
ונכרתה
הנפש
ההוא
מעמיה
כי
קרבן
ה'
לא
הקריב
במועדו
חטאו
יסבל
האיש
ההוא
(נד)
וכי
יגור
אתכם
גר
ועשה
פסח
לה'
כחק
הפסח
וכמשפטו
כן
יעשה
חק
אחד
יהיה
לכם
ולגר
ולאזרח
הארץ
(נה)
ובהעלות
הענן
מעל
המשכן
ויסע
בני
ישראל
אחר
מסעם
ובמקום
אשר
שכן
שם
הענן
שם
יחנו
בני
ישראל
(נו)
אל
פי
ה'
יסעו
בני
ישראל
ואל
פי
ה'
יחנו
כל
ימי
אשר
שכן
הענן
על
המשכן
יחנו
(נז)
וגם
כי
הרבה
הימים
אשר
הענן
על
המשכן
בימים
רבים
ושמרו
בני
ישראל
את
משמרת
ה'
ולא
יסעו
(נח)
ויהי
כי
יהיו
הימים
מספר
אשר
הענן
על
המשכן
על
פי
ה'
יחנו
ועל
פי
ה'
יסעו
(נט)
ויהי
כי
שם
הענן
מערב
עד
בקר
והענן
נעלה
בבקר
ויסעו
בני
ישראל
(נט)
ויהי
כי
יומים
או
חדש
או
ימים
אשר
הענן
שכן
על
המשכן
לארך
עליו
חנו
בני
ישראל
ולא
יסעו
ובהעלתו
נסעו
(נט)
על
פי
ה'
יחנו
ועל
פי
ה'
יסעו
את
משמרת
ה'
שמרו
על
פי
ה'
ביד
משה:

(א) ויאמר ה' אל משה לאמר: (ב) אם יחטא איש
לרעהו ופלל עליו אלהים ויתפלל משה אל ה' ויעתר ה'
לתפלת משה: (ג) ויעש משה כדבר ה' ויקח אבן ויתן
תחת הלוח ויבא אל מקום אשר לפני ה' לדבר אתו:
(ד) ויאמר ה' אל משה לאמר: (ה) אמר אל אהרן ואל
בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמרו להם:
(ו) יברכך ה' וישמרך: (ז) יאר ה' פניו אליך ויחנך:
(ח) ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום: (ט) ושמו
את שמי על בני ישראל ואני אברכם: (י) ויהי
ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אתו
ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם
ויקדש אתם: (יא) ויקריבו נשיאי ישראל ראשי
בית אבתם הם נשיאי המטות הם העמדים על הפקדים:
(יב) ויביאו את קרבנם לפני ה' שש עגלת צב
ושנים עשר בקר עגלה על שני הנשיאים ושור
לאחד ויקריבם לפני המשכן: (יג) ויהי המקריב
ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה
יהודה: (יד) וקרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן
למנחה: (טו) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
(טז) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו
לעלה: (יז) ושעיר עזים אחד לחטאת: (יח) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב:
(יט) ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא
יששכר: (כ) קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן
למנחה: (כא) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
(כב) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו
לעלה: (כג) ושעיר עזים אחד לחטאת: (כד) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער:
(כה) ביום השלישי נשיא בני זבולן אליאב בן חלון:
(כו) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה: (כז) כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (כח) פר בן בקר
אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (כט)
ושעיר עזים אחד לחטאת: (ל) ובזבח השלמים
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
שנה חמשה זה קרבן אליאב בן חלון: (לא) ביום
הרביעי נשיא בני ראובן אלישור בן שדיאור:
(לב) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה:
(לג) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (לד) פר בן
בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה:
(לה) ושעיר עזים אחד לחטאת: (לו) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישור בן
שדיאור: (לז) ביום החמישי נשיא בני שמעון
שלומיאל בן צורישדי: (לח) קרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
מנחה בלולה בשמן למנחה: (לט) כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: (מ) פר בן בקר אחד
איל אחד כר אחד בן שנתו לעלה: (מא) ושעיר
עזים אחד לחטאת: (מב) ובזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני
שנה חמשה זה קרבן שלומיאל בן צורישדי:
(מג) ביום הששי נשיא בני גד אליסף בן דעואל:
(מד) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת מנחה בלולה בשמן
למנחה: (מה) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
(מו) פר בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן
שנתו לעלה: (מז) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(מח) ובזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אליסף בן דעואל: (מט) ביום השביעי נשיא
בני אפרים אלישמע בן עמיהוד: (נ) קרבנו
קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת מנחה בלולה בשמן למנחה:
(נא) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (נב) פר
בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן שנתו
לעלה: (נג) ושעיר עזים אחד לחטאת:
(נד) ובזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אלישמע בן עמיהוד: (נה) ביום
השמיני נשיא בני מנשה גמליאל בן פדהצור:
(נו) קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
מנחה בלולה בשמן למנחה: (נז) כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (נח) פר
בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן
שנתו לעלה: (נט) ושעיר עזים אחד
לחטאת: (ס) ובזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
גמליאל בן פדהצור: (סא) ביום
התשיעי נשיא בני בנימן אבידן בן
גדעוני: (סב) קרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת מנחה בלולה
בשמן למנחה: (סג) כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: (סד) פר
בן בקר אחד איל אחד כר אחד בן
שנתו לעלה: (סה) ושעיר עזים
אחד לחטאת: (סו) ובזבח
השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אבידן בן
גדעוני: (סז) ביום
העשירי נשיא בני
דן אחיעזר בן
עמישדי: (סח)
קרבנו קערת כסף
אחת שלשים
ומאה משקלה
מזרק אחד כסף
שבעים שקל
בשקל הקדש
שניהם מלאים
סלת מנחה
בלולה בשמן
למנחה: (סט)
כף אחת
עשרה זהב
מלאה קטרת:
(ע) פר בן
בקר אחד
איל אחד
כר אחד בן
שנתו לעלה:
(עא) ושעיר
עזים אחד
לחטאת:
(עב) ובזבח
השלמים
בקר שנים
אילם
חמשה
עתדים
חמשה
כבשים
בני שנה
חמשה
זה קרבן
אחיעזר בן
עמישדי:
(עג) ביום
האחד עשר
נשיא בני
אשר פגעיאל
בן עכרן:
(עד)
קרבנו
קערת כסף
אחת
שלשים
ומאה
משקלה
מזרק
אחד
כסף
שבעים
שקל
בשקל
הקדש
שניהם
מלאים
סלת
מנחה
בלולה
בשמן
למנחה:
(עה)
כף
אחת
עשרה
זהב
מלאה
קטרת:
(עו)
פר
בן
בקר
אחד
איל
אחד
כר
אחד
בן
שנתו
לעלה:
(עז)
ושעיר
עזים
אחד
לחטאת:
(עח)
ובזבח
השלמים
בקר
שנים
אילם
חמשה
עתדים
חמשה
כבשים
בני
שנה
חמשה
זה
קרבן
פגעיאל
בן
עכרן:
(עט)
ביום
השנים
עשר
נשיא
בני
נפתלי
אחירע
בן
עינן:
(פ)
קרבנו
קערת
כסף
אחת
שלשים
ומאה
משקלה
מזרק
אחד
כסף
שבעים
שקל
בשקל
הקדש
שניהם
מלאים
סלת
מנחה
בלולה
בשמן
למנחה:
(פא)
כף
אחת
עשרה
זהב
מלאה
קטרת:
(פב)
פר
בן
בקר
אחד
איל
אחד
כר
אחד
בן
שנתו
לעלה:
(פג)
ושעיר
עזים
אחד
לחטאת:
(פד)
ובזבח
השלמים
בקר
שנים
אילם
חמשה
עתדים
חמשה
כבשים
בני
שנה
חמשה
זה
קרבן
אחירע
בן
עינן:
(פה)
זאת
חנכת
המזבח
ביום
המשח
אתו
מאת
נשיאי
ישראל
כף
כסף
שתים
עשרה
מזרקי
כסף
שתים
עשרה
כפות
זהב
שתים
עשרה:
(פו)
כף
אחת
עשרה
זהב
מלאה
קטרת
אשר
הקריבו
נשיאי
ישראל
שנים
עשר
איש
שנים
עשר
מזרקי
כסף
שנים
עשר
מזרקים
שנים
עשר
כפות
זהב:
(פז)
כל
הזהב
לכפות
עשרים
ומאה
שקל
בשקל
הקדש:
(פח)
כל
בקר
לעלה
שנים
עשרים
פר
אילים
שנים
עשר
כרים
בני
שנה
עם
מנחתם
ושעירי
עזים
שנים
עשר
לחטאת:
(פט)
וכל
בקר
זבח
השלמים
עשרים
וארבעה
פרים
אילים
שישים
עתדים
ששים
כבשים
בני
שנה
ששים
אחר
חנכת
המזבח
אחרי
המשח
אתו:
(צ)
ובבא
משה
אל
אהל
מועד
לדבר
עמו
וישמע
את
הקול
מעל
הכפרת
אשר
על
ארון
העדת
מבין
שני
הכרבים
וידבר
אליו:
(צא)
ויצו
את
בני
ישראל
והקרבת
אל
אהרן
לאמר
בהעלתך
את
הנרות
אל
מול
פני
המנורה
יאירו
שבעת
הנרות:
(צב)
ויעש
כן
אהרן
אל
מול
פני
המנורה
העלה
נרתיה
לאור
כאשר
צוה
ה'
את
משה
כן
עשה
את
המנורה
מקשה
זהב
עד
ירכה
עד
פרחה
מקשה
היא
כמראה
אשר
הראה
ה'
את
משה
כן
עשה
את
המנורה:
(צד)
ויקח
את
הלוים
מתוך
בני
ישראל
וטהרת
אתם:
(צה)
וכה
תעשה
להם
לטהרם
הזה
עליהם
מי
חטאת
והעבירו
תער
על
כל
בשרם
וכבסו
בגדיהם
וטהרו:
(צו)
ולקחו
פר
בן
בקר
ומנחתו
סלת
בלולה
בשמן
ופר
בן
בקר
אחר
תקח
לחטאת:
(צז)
והקרבת
את
הלוים
לפני
אהל
מועד
והקהלת
את
כל
עדת
בני
ישראל:
(צח)
והקרבת
את
הלוים
לפני
ה'
וסמכו
בני
ישראל
את
ידיהם
על
הלוים:
(צט)
והניף
אהרן
את
הלוים
תנופה
לפני
ה'
מאת
בני
ישראל
והיו
לעבד
את
עבדת
ה':
(ק)
ואחרי
כן
באו
הלוים
לעבד
את
אהל
מועד
ובדקתם
אתם
והנפת
אתם
תנופה:
(קא)
כי
נתונים
נתונים
הם
לי
מתוך
בני
ישראל
תחת
פטר
כל
רחם
בכור
כל
בני
ישראל
לקחתי
אתם
לי:
(קב)
כי
לי
כל
בכור
בני
ישראל
באדם
ובבהמה
ביום
הכתי
כל
בכור
בארץ
מצרים
הקדשתי
אתם
לי:
(קג)
ואקח
את
הלוים
תחת
כל
בכור
בני
ישראל:
(קד)
ואתן
את
הלוים
נתנים
לאהרן
ולבניו
מתוך
בני
ישראל
לעבד
את
עבדת
בני
ישראל
באהל
מועד
ולכפר
על
בני
ישראל
ולא
יהיה
בבני
ישרא

ממשנתינו דבחזינא דשקל צריך בדיקה אפי' בככר קטן, ולפי זה אצטמיד קושיית חתני לסתור קושיית התוס', דמשנתינו איצטריך לדיוקא דבחזינא דשקל חוששין אפי' בככר קטן, וזה לא שמענו מסיפא דמה שמשייר יניחנו בצנעא, דשם הטעם דשמא תטול בפנינו ככר גדול. ואפשר מדסתם ותני מה שמשייר, משמע אפילו שייר ככר קטן יניחנו בצנעא.

[תוס' ד"ה אין חוששין כו', ואם תאמר והא מרישא שמעינן דקתני כל מקום וכו'. ויש להקשות לפי תי' המהרש"א דמתרץ דרישא דאין חוששין אשמועינן דאם חזינן דשקל צריך בדיקה, א"כ מאי מקשה התוס' למה לי האי מתני' דאין חוששין, הא ממתני' דלעיל כו', דאי ממתני' בכל מקום הוה אמינא אפילו חזינן דשקל אין צריך בדיקה, ולהכי קתני במתני' דהכא אין חוששין דוקא היכא דאין אנו חזינן דשקל אבל אי חזינן דשקל צריך בדיקה. ויש לתרץ דזה אפילו בלא מתני' דהכא נמי מוכח, דאל"כ לא יהיה תורת בדיקה כלל, דאפילו אי חזינן דיש כאן חמץ וודאי אפ"ה אמרינן דאכלתו, א"כ למה לי כלל בדיקה, אלא על כרחך דעל חזינן צריך בדיקה, וא"כ למה לי האי מתני' דאין חוששין, וק"ל.

ועוד דזה מסיפא דהאי מתני' מוכח שאם חזינן דשקל צריך בדיקה, דקתני בסיפא מה שמשייר יניחנו בצנעא, על כרחך מוכח דאם שקל מלפניו צריך בדיקה, וא"כ שפיר מקשה תוס' למה לי מתני' דאין חוששין, וק"ל.]

[שם תוס' ד"ה כל מקום שחולדה וברדלס מצויין שם וכו', אומר ר"י דכהנים מותרין ליכנס בבתי עובדי כוכבים וכו'. והקשה המהרש"א לפ"ז מאי מקשה הש"ס ממדורות כותיים דאתי ספק ומוציא מידי וודאי דרבנן וחמץ דהוי ודאי מדאורייתא כו'. ויש להקשות דמאי מקשה המהרש"א, דהא דכתבו התוס' דמדורות כותים דרבנן בחוצה לארץ, היינו לפי המסקנא דאמרינן דספק ספיקא דאימר הוי אימר לא הוי, ואת"ל הוי שמא אכלתיה, וא"כ משום דהוי ספק ספיקא אינו אלא מדרבנן, אבל להוה אמינא דמקשן דס"ל אפילו אי ידעינן דיש שם וודאי נפל אפ"ה אמרינן אכלתיה, ואי יש וודאי נפל בוודאי הוי טומאה דאורייתא, ושפיר מקשה על חמץ גם הוא דאורייתא, וק"ל.]

ע"ב [ובא כהן והציץ בו לידע כו'. ופירש"י דלא זכר את הטומאה כו', והתוס' פי' דכהן שוטה היה. ואמר הנ"ל הוכחה לפרש"י, דהתוס' [ד"ה ספק] מקשה האי בור היכי דמי כו' ואי ברשות היחיד מאי אהני כל הני ספיקא כו'. והשתא מוכח דעל כרחך צ"ל דהאי כהן לאו שוטה היה, דאי היה שוטה א"כ הדרא קושיית התוס' לדוכתא דמ"מ האי כהן טהור הוא דברשות הרבים הוי ספק טומאה טהור, ואי ברשות היחיד אפ"ה יהיה טהור הואיל שהאי כהן הוי שוטה והוי כמו דבר שאין בו דעת לישאל, וקיי"ל במסכת נדה [ד' ע"ב] דדבר שאין בו דעת לישאל אפילו ברה"י טהור, אלא על כרחך צ"ל כמ"ש רש"י דלא זכר, ודו"ק].

תשע ציבורין וכו'. רש"י ד"ה תשע ציבורין, פסקי הלכות הן. והנה מה רצונו של רש"י בזה ומי לא ידע שפסקי הלכות הן. ואמנם כבר ביארנו לעיל דף ז' ע"א בסוגיא דמעות שנמצאו וכו' [ד"ה והנה], שטעם רש"י בשמעתין שמיאן מלפרש כפירוש ר"י בתוס' בד"ה היינו תשע וכו', שקאי על הככר עצמו אם מוחר באכילה, משום דרש"י סובר דחמץ מקרי דשיל"מ ולא אמרינן ביה כל דפריש מרובה פריש, אלא דאכתי דלמא הפירוש כפירוש ר"י וסוגיין אתי כרבי יהודה דחמץ גם אחר זמנו בלאו ולא הוי דבר שיש לו מתירין, ולכן פירש רש"י דהלכות פסוקות הן, ולא יפסוק הש"ס הלכה פסוקה כר' יהודה דקיימ"ל לאחר זמנו כר' שמעון.

ועפ"י מה שכתבתי דדעת רש"י דחמץ מקרי דבר שיש לו מתירין, נלע"ד לתרץ מה שהוקשה להרא"ש [ע"ז פ"ה סי' ל'] על רש"י שפסק בשלהי עבודה זרה דף ע"ד [ע"א] שפרוסת חמץ שנתערב חד בתרי משליך אחד מהם לנהר והשאר נותן לכלבו, ותמה עליו הרא"ש למה לא יהיה תערובת חמץ ביבש מוחר אף באכילה, ולפירוש רש"י שאסור באכילה א"כ הוא הדין בהנאה. ואני אומר שטעמו של רש"י דלא בטיל משום דבר שיל"מ, [ל] וכבר ביארתי בחידושי במס' ביצה [עיי"ש ג' ע"ב ד"ה ואם נתערבה ובד' ע"א בדרשה מבן המחבר, ובנודע ביהודה תנינא או"ח סי' ע"ד ואה"ע סי' ל"ח] גבי יום טוב דנולד בו אסור במשהו משום דשיל"מ, וכתבתי דהא דלא בטיל היינו לענין איסור אכילה אבל לענין איסור טלטול לא שייך דשיל"מ ל), דהא הטעם דדבר שיל"מ לא בטיל הוא משום עד שיאכלנו היום ע"י ביטול הא יכול לאוכלו לאחר זמן בהיתר, והיינו אכילה שממ"נ שמה שיאכל היום לא יאכל למחר, א"כ אכילה זו שיאכל היום באיסור יוכל לאכול למחר בהיתר, אבל טלטול יכול לטלטלו היום וגם למחר, והטלטול שיטלטל היום הוא

ל) מה שהקשה על שחידשתי לענין דבר שיש לו מתירין לחלק בין איסור אכילה לאיסור הנאה וטלטול. ועל זה הקשה דא"כ נסתרה קושיית התוס' בעירובין דף מ"ה ע"ב ד"ה אבע"א כו'. שפיר קאמר, ואטו קושיא אחת מהתוס' מסולק על פי דברי חידושים שחידשתי, ואני לתרץ דברי רש"י באתי שם ואין אחריות דברי תוס' עלי (שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא חלק או"ח סי' ע"ד).

עיין מס' ביכורים פרק ב' משנה ב' בדברי ר"ע מברטנורא, ועיין יו"ד סי' ק"ב בענין כלי שנאסר בבליעת איסור אי דנין בו דין דשיל"מ (אהל דוד). ובשו"ת שמן רוקח ח"ג או"ח סי' ל"ד הובא בשמו באורך, וז"ל בעל האהל דוד שם בגידון הקושיא השניה: וגם קשה לי מה דנחלקו הפוסקים בי"ד סי' ק"ב בכלי שנאסר בבליעות איסור אין דנין דשיל"מ הואיל ויכול להגעיל, והש"ך מסיק דאעפ"כ צריך להשהות עד אחר מעל"ע, ולמה לא נימא דאין זה דשיל"מ כיון שיוכל להשתמש בו בכל שעה. ועיי"ש מה שהשיב בעל השמן רוקח.

[העתק מתשובת בעל הצל"ח לבעל האהל דוד מכתב יד]: ומה שהקשיתי על מה שכתבתי בדף י"א ע"א [מדפי הצל"ח] ד"ה ועפ"י וכו' דלענין איסור טלטול לא שייך דשיל"מ, והקשית ממשנה ב' פרק שני דביכורים כתב ר"ע מברטנורא שמתוך שנחשב דשיל"מ לענין אכילה חוץ לירושלים נחשב ג"כ דשיל"מ לענין זרים, ולמה לא נימא גבי מוקצה מתוך שנחשב מוקצה לענין איסור אכילה נחשב ג"כ לענין טלטול. אהובי תלמידי, לפי מה שאחזת אתה הקושי' לענין מוקצה התשובה פשוטה, דבשלמא ביכורים אי אפשר [לחלק] בין הפרקים כי לא מצינו ביכורים שיהי' מותר לזרים, וכיון שאנו צריכים להחזיקם לביכורים לענין אכילה חוץ לירושלים ממילא אסורים לזרים, אבל מוקצה וכי לא מצינן בכמה מיני מוקצה שאסורים באכילה ומותרין בטלטול. אבל הי' לך לאחוז קושייתך לענין מה שכתבתי לתרץ דברי רש"י גבי חמץ שנתערב חד בתרי שאוסר באכילה ומתיר ההנאה, שכתבתי ג"כ דלענין הנאה לא שייך דשיל"מ, אבל באמת לא קשה מידי, כי דברי הברטנורא סובבים על קוטב פירושו של הרמב"ם שם בפירוש המשנה, אבל פירוש הר"ש שם במשנה אינו כן, ולהר"ש דברי חכמים שם אסורים חוץ לירושלים ואעפ"כ מותרים [באכילה] וא"כ רש"י סובר כפירוש הר"ש.

ובמה שכתב אדם הראשון לחוה אשתו, אם אינו מדבר אלא בדברים שאינם נוגעים לדת, אינו אלא כמו שאר אדם הרגיל לדבר בדברים אלו, וא

בכורים פרק ב

מלאכת עלמו

(מב) המשנה בכל מקום שאינה מפורשת אלא בלשון יחיד הרי זו מלאכת עלמו. ומה הוא מלאכת עלמו? כל מלאכה שאדם עושה בה לעצמו ולא לאחר. אבל אם נתן לאחר שכר אינו מלאכת עלמו. ומה הוא מלאכת אחר? כל מלאכה שאדם עושה בה לאחר ונוטל שכר עליה. אבל אם נתן לאחר שכר אינו מלאכת אחר. ומה הוא מלאכת אדם? כל מלאכה שאדם עושה בה לעצמו ולאחר. אבל אם נתן לאחר שכר אינו מלאכת אדם. ומה הוא מלאכת בהמה? כל מלאכה שבהמה עושה בה לאחר ונוטל שכר עליה. אבל אם נתן לאחר שכר אינו מלאכת בהמה. ומה הוא מלאכת בהמה? כל מלאכה שבהמה עושה בה לעצמה ולאחר

הרב הראשי לישראל

הרב הראשי לישראל

בלאבות שלמה

פירוש המשניות לרמב"ם

הוספות אנשי שם

הוספות חדשים

בכורים פרק ב

בלאבול אסורים בירושלים

בלאבול אסורים בירושלים

בלאבול אסורים בירושלים